

Dr. LENGIL FR. NYIR-BALZSAMA.

Már magában a növényi nedv, mely a nyírből, ha annak töréséből fűnk, kifolyik, ember-emléket óta mint a legkínosabb sepió-szer ismeretes; ha még e nedv a földalatti áramlás szerint vegyi úton balzsammá készítetik, majdnem csodás hatással működik.

Varrott vászonlábtyúk

Szövött izzadságot felvevő lábtyúk fehér vagy nyerszínben 12 pár 1.40.

Egészségi Duxi-ingek

Legbiztosabb és legkellemebb viselés a testre nézve, különösen megbűlés ellen a hidegebb éghajlat alatt megv. Ingek megnöttek számára újjakat két nagyságban 90 kr. és 1 frt drúja, csupán a rövid szőve és fehérnemű kereskedésben kaphatók.

Fekete Bernát

Magyarország első rendű műkereskedése az olajsínnyomatú képek raktára. Ajánl beszerzés végett, aczélművészenyüket, fényképeket, szobrokat, továbbá Európa leg híresebb festőinek eredeti után.

A valódiság biztosítása mellett!

Dr. Suin de Boutemard FOG-PASTAJA, 1 és 1/2 csomagokban, ára 70 és 35 kr.

Dr. Béringuier KORONA - SZESZE, (vagy a kölni viz quintessenciája), 1 üveges ára 1 frt 25 kr. és 75 kr.

Dr. Béringuier NÖVÉNYGYÖK-OLAJA, megpróbálva mint megbízható és olcsó szepítő-szer a haj- és szakáll fenntartása, erősítése és szépítése s az oly alkalmatlan fejkörpa- és bőrmoh-képződés megakadályozására. Egy üveg 1 forint.

Dr. Hartung növény-hajkenőcse, éllesztő és tápláló nedvek és növény-alkatrészekből a haj-növes újrabresztése és föllevenítésére, á 85 kr.

Dr. Hartung Chinahéj-olaja, a legjobb chinahéjnak balzsamos olajjakkal főzéséből, a hajfenntartása és szépítésére; á 85 kr.

Dr. Borchardt orvostudor NÖVÉNYSZAPPANA, a bőrszín szépítésére, megpróbálva minden bőrszenny ellen, valamint különösen sikeres mindennemű furdónél. Eredeti csomagokban á 42 kr.

Dr. Béringuier növényi hajfestő-szere, (tokban, kefésekével és esőszével, teljes készület, ára 5 forint).

Dr. Lindes tanár NÖVÉNYI RUDAS-HAJKENŐCSE, fokozza a haj fényét és ruganyosságát s egyúttal a haj szilárdan tartására is alkalmas; egy eredeti darabnak ára 50 kr.

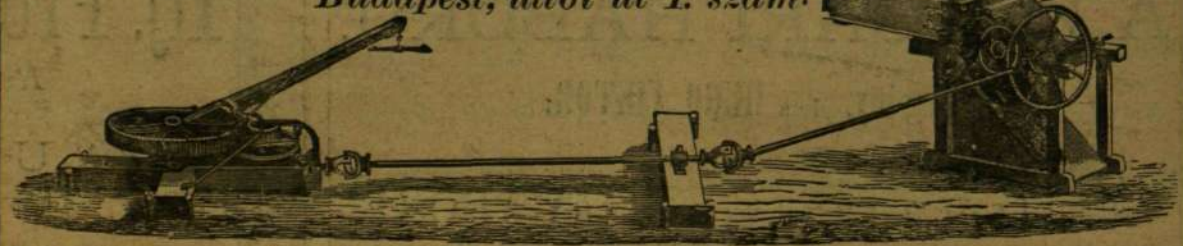
Balzsamos olajbogyó-szappan, mint enyhe, hatályos naponkinti mosdó-szer, még a legyöngédebb bőrű hölgyek és gyermekeknek is a legjobban ajánlható.

LEDER TESTV. (J. rendű gyógyászatok Berlinben) balzsamos földimogyoró-olajsappannak, igen enyhe, sepiítő és frissítő mosdó-szer, különösen gyöngéd bőrszínű hölgyek és gyermekek számára, továbbá sárga, durva, fősleseredezett bőri egyéneknek. 1 drb 25 kr., 4 dbt magában foglaló csomag 80 kr.

- Alsó-Kubin: Schlesinger Simon. Arad: Elias Armin, Goldstein H. Baja: Klemancz és Babocs. Balassa-Gyarmath: Havas Gyula, gyógyszer. Berettyó-Ujfalu: Vas Jenő. Breznóbánya: Zúrnaláb G. örökösai gyógyszer. Csáktornya: Káráz A. Czernovitz: Schürch J. gyógyszerész, Göllchovszki J. Debrecen: Csanak J., Geréb F., Berghofer Istv. dr. Rothschneck E. gyógyszer. Eger: Piller József. Eszék: Dienes J. K. gyógyszer. Farszt: Hirsch David. F. István: Nádler Pál. Gölner: Fischer K. E. Gyöngyös: Vozáry T. gyógyszer. Gy.-sz.-Miklós: Fröhlich E., Oláh F. Győr: Némethy P. Gyula: Ortel Istv. gyógyszer. H. Bősörmény: Lányi M. Iglo: Balta János. Ipolyág: Winter Sándor. Kaloosa: Horváth A. gyógyszer. Kaposvár: Kohn Jakab. Kassa: Eschwig és fia, Quirfeld, Münster Gyula, Strauss D. Megy G. A., Waudraschek K. gyógyszer. Keszemét: Molnár János gysz. Kismárk: Scherfel Kornél gysz. Kónárton: Belloni A. Léva: Bölemann E. gyógyszer. Lippa: Csorján Sándor. Liptó-Szt.-Miklós: Balló Lajos. Liptó-Bradec: Lányi A. gysz. Losonez: Pichla Lajos gysz. Lőcs: Klein Sándor. Lubló: Olasz J. Lugo: Schiesler Ant. fia. Nagy-Fehertemplom: Feigl F. Nagy-Bradis: Grigar F. Magyar-Ovár: Czéh S. Mako: Nagy Adolf, gyógyszer. Marzaff: Izsi Sándor. M. Váshely: Pogarasy J. Mező-Kövesd: Klein J. Miskolc: Pastiner F., Mahr F. a fekete kutyá-hoz. Munkács: Horváth S. Nadvorna: Driambowski gysz. Nagy-Bányás: Harcsák József. Nagy-Becskerek: Ilievich T. Nagy-Kálló: Mandl Salomon. Nagy-Kanizsa: Rosenfeld Ad., Bachrach J. H. Nagy-Károly: Schöberl K. Nagy-Mihály: Albrecht Ede. Nagy-Röze: Nandrássy M. Nagy-szeben: Albrecht A. és Stengel Sam. Nagy-Szombat: Heuffel K. F. N.-Váradi: Janky J., Perlitz L. Német-Bogán: Perler Ad. Nyíregyháza: Pavlovitz Em. Hauff I. Lajos. Nyitra: Kovács J. gyógyszer. Oroszlána: Medveczki, gysz. Pancsova: Subbotits S. A. Pápa: Bernmüller József. Pécs: Zsolnay E. és V., Zach K. Jach ar testv., Kovács gysz. Pozsony: Henrici F. gyógyszer. Keszler J. gyógyszer., Gro-zimann A. F. Fischer János utadai. Putnok: Fekete F. gyógyszer. Rima-Szombat: Simko F. Rozsnyó: Feymann A. Rozsnyó: Hammerschmid J. gyógyszer. Sassin: Mike A. gyógyszer. Segesvár: Mischbacher és fia. Selmec: Dink J. E. Sepső-Szt. György: Benkó és Cutak. Siklós: Holmik özv. gyógyszer. Sopron: Mezey A. gyógyszer. Reckert D. gyógyszer. Szabadka: Farkas J. Szamos-Ujvár: Placintz D. gy. Szarvas: Réthy V. Szaszahebes: Weiszörtel özv. és B. umann, Reinhardt J. K. gysz. Szathmár: Jákó M., Héder S. Szeged: Bauer József Mező Gy. Barcsy Károly gyógyszer. Sz.-Udvarhely: Kanutz A. gysz. Székeshérvár: Karl József, Braun J. gyógyszer., Pinkas Zs. Szepes-Szombat: Hensch E. Szepes-Várallya: Stieler Nánd. Szilagy: Tyrnauer György. Szonozslo: Sik László. Szinyér-Váralja: Weisz M. Temesvár: Jahner K. M. gysz. Emmer E., Pecher K. K. gysz., Fytkis J. Pap J. gyógyszer. Tereoson: Gross Zsigm. Uj-Bese: Weijacha József. Uj-Vittek: Stefanovitz L. Koda D., Puchs Ignác és fia. Vág-Ujhely: Keller Emil. Váranno: Gaal A. gyógyszer. Veszprém: Fuchs J., Moldoványi A. gyógyszer. Veszprém: Guthardt fia. Zenta: Waits testvérek. Zombor: Popics J., Falcione Gusztáv. Zolyom: Stech Lajos, gyógyszer.

Óvás! Újabb időben ismét — névszerint dr. Borchardt illatos növényiszappanja és dr. Suin de Boutemard fogpasztaijából — külsőleg családiaság hasonló, értéktelen hamisítványok tűnnek föl; az ilyen csalásoktól óvjuk ezikeink fogyasztóit egyrészt, hogy magukat kártól megóvhassák, másrészt pedig 25 év óta a legjobb hitelnek örvendő készítményeink jó hírnevének érdekében, s kérjük bevásárlásnál pontosan ismeretes eredeti csomagolási módunkra ügyelni.

Raymond és Társa, Budapest, üllői út 1. szám.

Világhírű gőzgép és gőz-csöplőgépeiken kívül — ünetetövel és anélkül — legolcsóbb árak mellett ajánlják kézi csöplő-gépeiket, lőjargányokat, szóró és szelelő rostákat, kaszálló és arató gépeket, lőgereblyéket stb. Egy egy lovas csöplő-gép ára járgányval 270 forint. — Egy két lovas csöplő-gép ára járgányval 480 forint. A két lovas gép és járgány kerekeken van és szalmavággal és rostával ellátva.

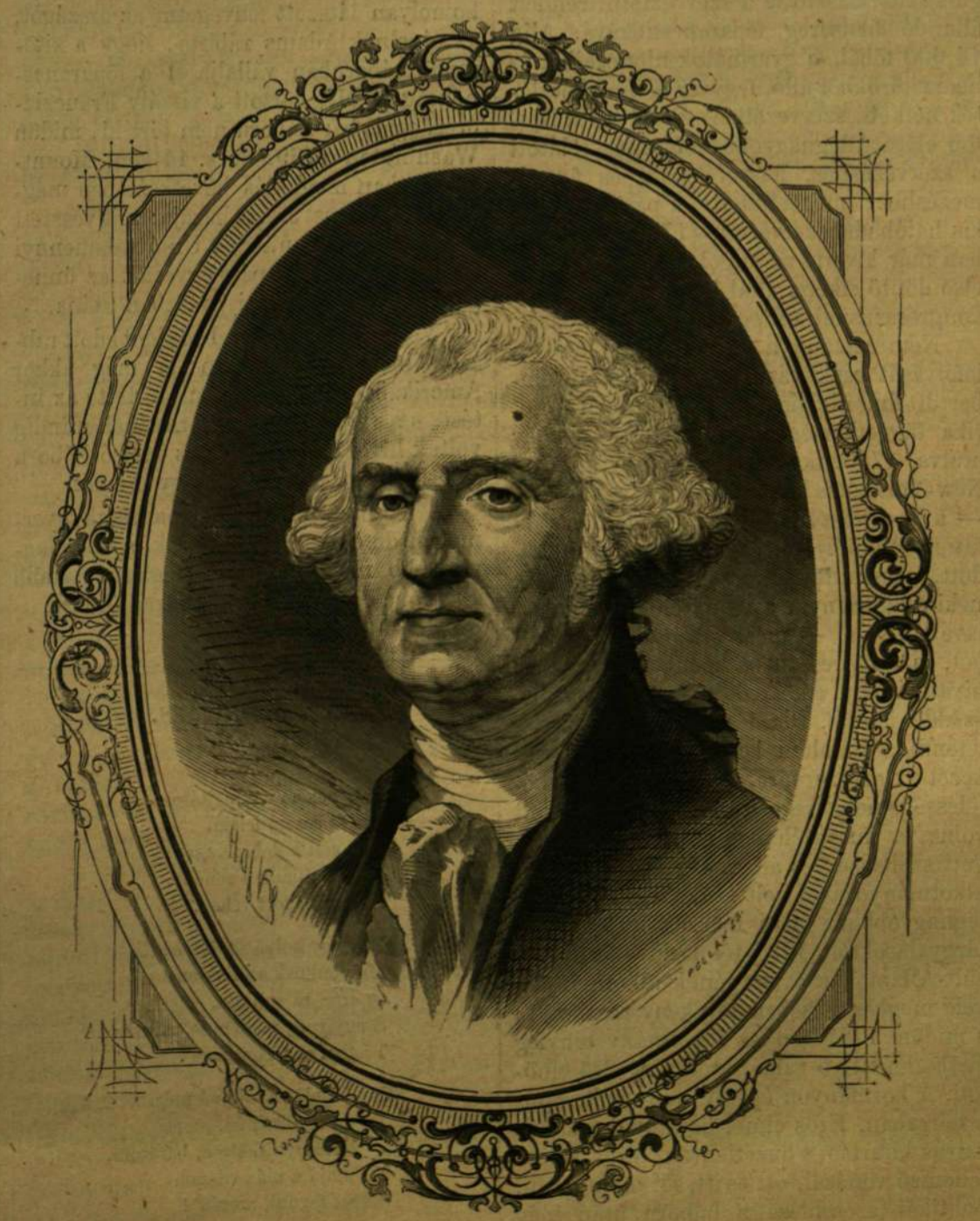

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és POLITIKAI UJDONSÁGOK együttl: / egéne évre ... 12 frt / félévre ... 6 * Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG: / egéne évre ... 8 frt / félévre ... 4 * Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK: / egéne évre ... 6 frt / félévre ... 3 *

WASHINGTON GYÖRGY. (1732—1799.)

ÁLLAMISÁGUNK ezredéves fordulójának csaknem a küszöbén, tisztelettel s csaknem irigységgel nézünk mégis túl a tengeren egy nagy, hatalmas, szabad állam lételeének első századéves fordulójára. Európa beteg testéből kiválva, küzdelmektől s nyomoraitól menekülve, távol ezek balbefolyásaitól, emelkedett és izmosodott az északamerikai Egyesült-Államok szövetsége, mely száz évvel ezelőtt 1776 jul. 4-kén mondotta ki függetlenségét, s még azután hat évig tartó küzdelemmel vívta ki azt teljesen. S a száz év, mely függetlenségi nyilatkozata óta eltelt, egyre nagyobbak, hatalmasabbak és egységesebbnek látta azt az államot, mely Európa minden országai és nemzetei fiából szaporodott folyvást, de a kik eredetök, emlékeik, nyelvök különféleségével mind beleolvadtak abba a nagy nemzetbe, mely nekik munkájok után jöllétet, biztosságot és szabadságot adott. A munka és a szabadság tette nagygyá Amerikát s állását szilárdabbá egy század évi állami lét után, mint Európa ezredéves birodalmi s államié. Pedig látott harcokat és küzdelmeket ő is; s csak az imént, szemünk előtt, a lét élethalál harcát kelle küzdenie, saját felei közt folyt belháboruban, mikor az északi és a déli tartományok a rabszolgáltatás kérdése fölött emészto háborút folytattak egymás közt. E háboruban is a szabadság és az emberiség elve győzött, s ez a győzelem biztosította az Egyesült-Államok fennállását és virágzását, az első század év végén, új századokra, talán az idők végeig.

György az, hasonlítás és vetélytárs nélkül a legnagyobb, a legszeplőtlenebb név a világtörténetben; a kivel egybehasonlítani a világ legnagyobbainak is tisztelet. Washington nem született sem hadvezérnek, sem kormányzóknak, nem látszótt megenni benne sem a dicsvágy, mely nagy tettekre ösztönöz, sem azon rendkívüli tehetségek, melyek a sikert biztosítják; egyszerű ültetvényes volt, s eszébe sem jutott vezéri szerepet keresni; nem is saját ösztöne vagy választása vezette őt arra, hogy ilyenül szerepeljen, a viszonyok tették azzá, a mi lett, s kötelességérzete vállaltatta el vele azt a szerepet, melyre őt hazájának parancsszava, nemzetének bizalma hívta el. Mert ő egyszerű polgár-

WASHINGTON GYÖRGY.

Vörös Eszter. AZ ÜGYES SZAKÁCSNÓ. Ára félre 40 kr.

nak, békesseges földmivesnek született, de soha ember a sors által kimutatott helyét, e nagy események közepette, jobban és dicsőbben be nem töltötte, mint ő.

Washington György 1732-ben, febr. 22-kén, Virginia tartomány Westmoreland nevű megyéjében született. Atyja vagyonszerűen ültetvényes volt, de korán elhalván, birtoka fő részét, Mount-Vernont első fiának hagyta. György a harmadik gyermek egyszerűen neveltetett anyja által, kinek csakhamar istáppja lón. Először mérnök volt; de bátyja meghalván, ő örökölte a mount-vernoni jószágot, s ekkor a gazdaságra adta magát. Huszonhárom éves korában nemzetközi örnagy minőségben vett részt Braddock angol tábornok hadműveletében a duquesne-i erősség ellen. A hadművelet azonban csufosan járt; de ebből Washingtonra nem hárult gyalázat, sőt inkább a bukás oka — a közvélemény szerint — épen az volt, mert a tábornok az ő tanácsát nem fogadta meg. Washington zredessé nevezetett ki, de tisztét letette; megnősült s a magánéletbe vonult vissza. 1774-ben polgártársai, Virginia részéről, a kongresszusba képviselőül választották. Mint előbb már a virginiai tartománygyűléseken, a kongresszusban sem szónoklata, hanem éles esze és szilárd jelleme által tünt ki, s oly tekintélyre tett szert, hogy midőn Amerika és Anglia közt a viszály kiütközött s Lexingtonnál az ellenségeskedések is megkezdődtek, a kongresszus 1775. június 14-én egyhangulag őt választotta a szervezetni rendelt állandó hadsereg főparancsnokává. Alig 14,000 főből, a gyarmatok újoncaiból és nemzetőrökből álló, fegyver és hadikészletek nélküli, szervezetlen sereget talált Boston előtt. A legnagyobb erőfeszítéssel látott a szervezéshez, felszereléshez és fegyvermezéshez; megerősítette a partokat, egy kis hajóhadat szervezett, s 1776. márciusban már kiverte az angolokat Bostonból, s első döntő sikere által lehetségessé tette a kongresszusnak a függetlenség kimondását.

Nem célunk a függetlenségi háború lefolyását csak vázolni is; 1782. november 30-án, ideiglenes békekötésben Amerika függetlensége elismertetett; egy év múlva, 1783. november 25-én az angolok New-Yorkból is kivonultak; s Washington, — a ki a veszély perceiben, midőn diktatori tekintéllyel és hatalommal működött, visszautasította azok tanácsát, kik neki államcsínyt s a monarchia felállítását javallák vala, — most elbocsátá hadseregét, a kongresszusba ment s ott vezéri hivatalát egy emelkedett hangú búcsuzóval letette. Dicső a polgár, a ki sietetenni a hatalom kardját s önként veti kezét az ekeszarvára. De a haza iránti kötelesség nem engedte, mint kedve lett volna, a magánéletben maradnia. A kivívott szabadság és államiság biztosítására: alkotmányozásra volt szükség, s az ország legnagyobb fia nem maradhatott távol e tárgyalásoktól. 1787-től kezdve az Egyesült-Államok szövetségének alkotmányelve megkísztetésében tevékeny részt vett; s midőn 1789-ben az alkotmány tényleg életbe lépett: ő választott meg első elnökül. A kormányon ép oly nagy volt, mint a harcban. Erős elme, határozott akarat, szívós kitartás s önzetlenség: ezek voltak jellemző vonásai, ott és itt, sőt mondhatni, politikai szereplése a háború után még bámulatosabb, mint katonai szereplése volt.

Az ő fensősége békíté ki ama két ellentétes hatalmat, melyeknek összeütközései Amerika jövőjét fenyegették: a parlamentet és a hadsereget. Alig képzeltetni e miatt nehezebb feladatot, mint a köztársaság kormányzása volt ez első években, s alig volt valaki, a ki annyi erélyt, annyi bölcseséggel birt volna egyesíteni, mint Washington. A pártok küzdelmei közt, melyek az ifjú államot csaknem szétszaggatták, ő rendezte az államadósságok ügyét, a honvédelmet, a közigazgatást, a közoktatást; alapját veté a közlekedési rendszernek, csatornák s közutak által. Négy éve letelvén, most már vissza akart vonulni, a teljesített kötelesség öntudatával; de 1793-ban még egyszer engednie kelle polgártársai bizodalmanak, s ismét négy évre elvállalta az elnökséget. Második hivataloskodása még nehezebb volt, mint az első. Az egyre erősülő demokrata párt Franciaország támogatását követelte Anglia ellen; de Washington előnyös kereskedelmi szerződést kötött Angliával, s midőn a francia köztársaság forradalmi ügynökei az elnök és kormánya ellen kezdtek izgatni, kitiltotta őket az államok területéről. Erős kézzel tartotta a kormányt, míg ideje kelt; de elfáradva a pártok küzdelmében, bár a többség újra meg akarta választani, határozottan visszautasította jelöltségét, s 1797. márciusban a nemzethez intézett felleges búcsuzóval végkép visszavonult.

Mikor azonban a következő évben a Franciaországgal való háború veszélye komolyan látszott fenyegetni az országot, az új elnök Adams rábirta, hogy a kitörendő háborúban vállalja el a főparancsnokságot. Még tartott a viszály Franciaországgal, bár háború nem tört ki, midőn Washington 1799. decz. 14-kén, Mount-Vernonban meghülés következtében meghalt. Csak most érezte hazája: mit veszített legnagyobb fiában, s az Unió valamennyi állama, és minden párt egyesült az ünneplés s a szívszerinti gyászban utána.

Végrendeletében szabadságot adott rabszolgáinak: hallatlan példa még akkor Amerikában. De hazája megértette az intést, s a rabszolgaság eltörlésének mindig voltak hívei és sürgetői. Az utolsó háború a Déllal végrehajtotta a nagy eszmét.

Washingtonnak nem maradtak gyermekei, de ő az egész hazának, a világ legnagyobb nemzetének és leghatalmasabb államának apja volt, s az marad örökre.

— á — r.

A hű bajtárs.

(Umland.)

Volt nekem egy pajtásom,
Párját sosem lelem.
Ha szolt a dob peregre:
Együtt állánk a rendbe,
Lépést tartott velem.

Jött egy golyó süvöltve...
Melyünknek szól vajon?
Őt érte, rá suhinta,
S ugy rogy mellém le, mintha
Testem egy tagja vón'.

Hű jobbát nyujtán még,
De épen töltök én.
— Nem nyujthatom, barátom,
De majd a más világon
Kezet fogunk megén!

Szász Károly.

A mester urról.

ki emberemlékezet óta bolondította a világot.

(Végső.)

Irtó

Beöthy Zsolt.

A mester fuldoklott a rosz álomlátásra s megint tompább bódulat fogta el. A napnak már halványodó sugarai a jegenye-ágakon átszöktek és megvilágították meg-megránduló vonásait. Vörösés-kék ajkai csak mozogtak, de hang már nem jött ki közülök. A részegek buta nevetése oda volt fagyva arezára; a viasz-szín világításban vigyorgó halottak látszott. De még ennyire nem volt. Az esti harmattól nedvesedő víz-parton száraz, eres kezei kinyújtva reszkettek, nehezen s hörögve lélegzett és zavaros gondolatai még nem hagyták el láz által gyötört agyát. Képzeteiből elszálltak a madarak, mint életéből az örömök. A lemondás ideje érkezett el, a jökevény próbaköve. Jölteviről nem feledkezett meg; de nem remélhette, hogy megviheti az ígért madarat. Az egész láthatár, fa, bokor, mező üres körüllötte. A nélkül pedig csak nem mehet el, hogy föl ne tartsa az összefogott kék keszkenőt, a miben mozog valami. Nincs más mód, mint ma megint a napnál maradni ebéd. Mintha ő máskor is nem koplalt volna már! Künn marad, míg besötétedik, akkor is majd csak ugy csuszik el szép csöndesen a Dományék ablaka alatt, hogy valamiképpen észre ne vegyék. Arra nem is gondolt, hogy hat pompás csalogató madara (mostani mesterlegényei) közül is elajándékozhatna egyet. Azt nem teheti. Épen holnap lesz a nagy nap, hogy be kell a várba vinnie őket adóban. Hat kiválogatott énekes madarat ad minden esztendőn a generális urnak; abból egynek sem szabad hiányzani. Így szereget esztendőről esztendőre pardont a fiának, ki siralomházban van, mert megszökött a zászlója alól. Holnap telik le megint a kegyelem-esztendő és a mester ur tudja jól, hogy ha csak egy hja lesz is a hat madárnak, — akasztófa. Nem, nem; inkább koplal ma is és majd ugy csuszik el a Dományék ablaka alatt.

Ha érdemesnek tartaná valaki kérdőzködni róla, hogy mi az oka a mester ur illeten adófizető pontosságának, bizonyosan igen kevesen tudnának már felvilágosítást adni Karámoson. Legkevésbé maga a generális ur, kinek elvirágzott kis-asszonyai pedig már szinte számitanak az évi madár-adóra, melyet részükről egy fél prófunttal szoktak viszonzni. A kérdésre legtöbbször azt felelnék, hogy: a bolond csak azért bolond, mert bolond. Pedig hát a mester urnak csakugyan volt fia valamikor, Lajosnak hitták, siralomházba is került és — de hát mikép? Derék, szép szál legény volt, hajó-ács mesterségen, és nem igen lehetett más kifogást tenni ellene, mint hogy egy kicsit hírtelen. A mester urnak is, ki még akkoriban tisztos posztó kabátban járt és valóságos megválasztott számvevő volt az ekléziánál, semmi egyéb panasza nem volt a fiu ellen. Egyetlen gyermek; hogy is lett volna! Hanem egyszer Lajos beleszeretett valami szegény fuvaros ember leányába és el akarta venni feleségül. A mester ur mást szemelt ki számára, talpára állt és kitért a háború. Az öreg hadi esellel élt,

mindenféle rosz hirt költött a lányra, hogy elidegenítse tőle a fiát. El is idegenítette, még pedig annyira, hogy Lajos otthagya a super-mesterségét és beállt katonának. Mikor már késő volt, akkor aztán mindent megtudott, még azt is, hogy a régi szeretőjét Tuba András uram legényei fogták ki a Dunából. Fogta magát a fiu, baza szökött. Biz' ötlet elcsipték, s akkoriban háborus idő volt, hamar elszentenciázták. Siralomházba vitték és akárhogyan siratták is a karámosi leányok, felakasztották, eltemették.

Az óta a nap óta megy lefelé a mester ur. A lelkiismeret is, a fájdalom is rárohantak, mint két fene vadállat. Csak az italból talált vigasztalást és a Lila korezmájában többit ült, mint a műhelyében. Keze-lába elnehezedett, leszokott a munkától. Eladogatta az idegen vásznaknak, ült is egy pár hetet érte. Utóbb a porlepte szövöszéket eladták adósságra; a mester ur elrongyolott, elpusztult. Egyik házból koldulva járt a másikba. A bor deritette jökevényre, s a mint az értelem lassankint párállott kifelé fejéből, a vigyorgás oda fagyott az arczára; nem nevetett, hanem némán, megindítóan esedezett. Busulni nem látta soha senki, és a miveltebb lekelet jökevényre derítették eszement tréfi. A mesterinasok és kis-szolgagyerekek előtt is népszerű volt; ha utána kiabáltak, nem dobálta meg őket kövel, mint a Rongyos Jánoska, hanem csak visszaráhógott rájuk. Nevetve jön, nevetve megy: bolond. A szegények házában kapott szállást; de az ő élelme nincs, azt ugy kell neki összekoldulni. És fogja a madarakat, hogy jökevények vihessen valamit. De a hat legszebbet, legjobb énekest kiválogatja, megtartja s esztendőnkint beviszi a generális urnak, ki ilyenkor egy-egy esztendőre mindig pardont ad a siralomházban ülő Lajosnak.

— Mesther oraság, zabba járnak a lovak! — kiált az öregre a rongyász-zsidó, ki görhes lova és taligája mellett sipolva ballagott haza felé.

A vén ember fölriadt és kinyitotta szemeit.

Köröskörül esti szürkület volt. Madárnak hire-hamva sines többé; elültek mind. De im, egy szerencsétlen fogoly ott vergődött a csapóban.

— Megvagy! — kiáltott fölvilágó szemekkel az öreg és föl akart emelkedni fektéből.

De nem tudott.

— Hersli, — nyögte a báméskodó zsidónak, — lódijs rajtam egyet, meg-szolgálom.

— Mivel meg-szolgálja kheed, mesther oraság? Mondja az isthen nevére.

Hanem a szegény uraság nem igen bírta bővebben kimagyarázni a kérését. Csak nevető arczát fordította valahogy nehezen a zsidó felé, kék ajkai dadogtak valamit, kezei rángatóztak és kinlóva erőlködött egyet mozdítani magát.

A zsidó a nyomoruság e szánalmas képével szemközt is megtartotta józan, hideg életbölcsességét. Bizonyos lenéző borzongással hátrált taligája felé és foltos, kurta kukoricza-nadrágjának zsebeibe dugván kezeit, így szolt:

— Mondokh én valamit kheednek. Ha a Lilának csak egy garas ára ész volna, má' nem volna hithel keednek... te Püpos Jancsi!

A cigány-gyerek, ki már előbb sietett

biztosítani magát, hogy a mester ur vissza ne vonhassa a sivityüre vonatkozó ígérteit, s ez alkalmat fölhasználta mindjárt egy eszinek lehető legkönnyebb kézkerekerítésére is, — nagy hirtelenséggel ott termett egy kö-kemény, de hó-fehér czipó maradékán rágódva.

— Te Püpos Jancsi, szaladj be a gombaji ötczába a khüdüs-házba, hogy vigyenek haza a mesther oraságát, mer' sokat thalálta inni és nem thodja fölkelni.

A szelösen öltözött ifju művész, ki a két madár eltulajdonítása által lelkében némi kötelezettséget érzett a mester ur iránt, utnak eredt.

— Tüülüü, tüülüü, — sipolt magának Hersli mintegy takarodót, botjával ráhuzott a görhes ló nyakára és befordult udvarába, a hol mindjárt körülvette őt éhes gyerek.

Az este leborult. Az égen nehéz, sötét felhők kóvályogtak előre-hátra, mint valami halottas kíséret, mely az ajtó előtt támo-lyog, várva, hogy mikor kezdődik már a temetés. Egypár csillag kipislog közülök s oly vidám szemmel tekint alá, mintha tudná, hogy a bánat, nyomor haldoklás, a mit idelent lát, minden a legjobban van, a mint csak lehet. Az apró házakban is megvilágosodik egy-egy ablak, igaz, hogy csak gyöngye, alig áttetsző mécsvilágtól. Egy kis láma támad. A keresetre induló czigányok szedelőzködnek össze és káromolják a brácsást, a ki azt állítja, hogy leli a hideg, pedig voltaképen részeg. A kis csalogató madarak nem mernek elülni; minduntalan főrezzenek és szárnyukat, fejüket sipogva verdesik a kalit rácsába. Egy kis időre ide zeng az öreg harang bússzava, melyen halottra huznak három ver-set. Azután elhallgat minden, csak a béka-kuruttyolás és a nádsuhogás hangzik.

A vonagló öreg lelke pedig röpül, röpül ama nagy messzeségben, honnan egymás mellett tünedeznek föl multnak és jövőnek, közelnek és távolnak képei. Fiával bajlódik, a megújítandó pardonnal és a kiválogatott madarakkal, melyeket összeszerzett, de rendeltetésük helyére nem bir elvinni. A generális ur el fogja törni a pálczát, mert nem tudja, hogy a hat madár hűségesen el van készítve, mint annyi esztendők óta mindig, csak ember nincs, a ki elvirge neki. Eltöri a pálczát. Nincs kegyelem többé. Csak az égben!

Egyszerre egy csodálatos édes hang töltötte be az egész berket. A jegenyek közül egy frissen csattogó madárral kelt szárnyra. Zengett, sirt, zokogott a fülemüle.

Mintha a mester ur életében sohasem hallotta volna, olyan megfoghatatlan érzést gerjesztett benne. Épen tárva-nyitva volt a szegény, siralomházban tartott rabért reszkető szive; egész erejével beléje hatott a méla hangok búbjá.

— A mennybéli istenre kérem a vitéz urakat! — kiáltott, végső erejét szedve össze, a komor arczu biráknak. Egyet rántott magán, föltápaszkodott. De hamar megbotlott, térdre esett és arczal bukott a földre. Többé nem birt mozdulni. Hajába beléverődött a bojtortján, egyik keze egy szurós koldus-tövist szoritott, feje körül félelmes suhogással röpdösött egy halál-fejű pille. Mindezekből ő mitsem érzett, mitsem látott. Jéghideg homlokáról csorgott a víz.

Csak valami fölfoghatatlan, csodálatos világoosság volt az, a mit látott. Látta, a

mit egész nyomorult életében soha. Látta szerencsétlen fiát kenyér és víz mellett a börtönben, a hova ő juttatta. Látta a katoná-ört, a mint töltött fegyverrel járt fel s alá ajtaja előtt; nincs szabadulás. Látta a papot nála. Látta az akasztófát. És látott egyszerre mindent, a mint volt és elmúlt és nem segíthet rajta többé sem isteni, sem emberi hatalom. És tudta, hogy mindennek immár sok-sok esztendeje.

Vén keblében zihált a sziv, száraz kezeit feje fölött összekolesolta és fénytelen szemei soha nem ismert könnyekkel áztatták a hideg földet. Haldoklása közben megnyílt előtte az értelem mennyei világoossága. Zokogott, nem hogy e világot itt kell hagynia, hanem hogy az égi bíró elé kell lépnie.

— Hé, hallja kend! Hallja kend! No megsiketült kend? Hát megin' agyonittuk magunkat, hé?

Ez Gulyás András urnaknak, a vicze-kurátorának volt ismert kemény, hajthatatlan szava. A koldus nép réme, fejedelme volt ő; a szegények házában felügyelője. Püpos Jancsi a hírrel most is ott találta egy pint bor mellett, a mint épen igazságot szolgáltatott egy hetven esztendő vénasszonynak, kitől egy másik hetven esztendő vénasszony elszerezte az urát. A törvénylátás félbeszakított és a kurátor ur két jó erőben levő vak koldussal meg egy saraglyával elindult, hogy majd beviteti a mester urat. Velök jött, fejét kegyesen hajtogatva jobbra-balra, özvegy Dományné asszonyom is, ki épen tudakozódni volt a szegények házában, hogy mi okból mulasztotta el ma az ebédet az öreg. Ha netalán beteg lenne, egy cserép-pohárban elhozta neki a levesét. Már csak hadd tegye meg a kedvéért, noha nagyot vétett néki életében a mester ur. De hát odafönn majd annál többit számít.

A szegények szigorú atyja méltóságos magatartással állt meg és várta a feleletet. Dományné irtalmasabb lélek volt; fejesóvalva és sopánkodva lehajolt az öreghez.

— Teremtő szent atyám, — kiáltott föl egyszerre, — iszen alig lélegzik, csak ri.

A mester ur sir.

Ez valami oly megfoghatatlan tüne-mény volt ugy Gulyás András uramra, mint a szintén ott ácsorgó Püpos Jancsira, de sőt még a vakokra nézve is, hogy perczekre vala szükségök, mig gondolataikat össze tudták szedni. Ha volt valami, a mit e nem épen nagy tapasztalású városi közönség hihetetlennek tarthata, ugy az bizonyára a mester ur sirása vala. Nem is lehet az. A kurátor ur is lehajolt és szemét megfeszítve igyekezett a féllomályban bizonyosságot szerezni. A tény tagadhatatlan volt. A szegény haldokló rájok-rájok vetette megtört szemét, melyekből csorogtak a könnyek. Szólni nem tudott.

A jölelkü Dományné megrettenve szölongatta s hogy nem kapott feleletet, mindig mélyebb fohászokdások közt esőváltgatta a fejét. Tudakozódott bajáról. Kínálgatta neki levelet. Tiszta kendőjével törülgette arczát, szemét. Hítta magához, hogy jó ágyat vettet neki. Mind hiába. Sőt a mint az asszonyt lassan-lassan megismerte az öreg, arca mindig rémültebbre vált és nagy erőfeszítéssel vont a ki a magát abból a kézből, melyet egykor fiától elszakított.

Mivelhogy ez a becsületes, munkás, jóltevő kéz volt az.

— Vége legyen a sopánkodásnak. Dományné asszonyom, most én is tudom már, hányat ütött az óra, — dörgött a kurátor.

Nem is azért volt okos ember és vicze-kurátor, s nem is azért szolgáltatotta az igazságot pintes íveg mellől, hogy mindenről idejében föl ne világosodjék. Ime, mennyire fején találta a szegyet ama rövid határozatban is, melyet a mester urral — botjával nagyokat ütve a földre — a következő méltóságos szavakkal közölt:

— Ime isten segédelmével rájöttünk a

a mire csak szüksége van. Egyik ezt, másik azt ad neki. Én példának okáért csizmákat adtam, milyen pompás egy pár csizma! Most is azok vannak a lábán. És nem bolond!

Az erkölcsi háborodás, melylyel az érdemes férfiú szavakat ejtette, nem lehetett volna nagyobb, ha tulajdon fiára küld, hogy titkon az egész Gulyás-vagyont eltékozzolta. Helyesléssel csak a vakok részéről találkozott, most Dományné csöndesen zokogni kezdett, a mester urnak pedig egyszerre elállt a könyje és mozdulatlan maradt.

A kérelhetetlen bíró így fejezte be:

Bosnyákország, melynek a hírhedt Hercegovina lényeges kiegészítő részét képezi, e tartományánál fogva, mindig legelől járt a lázongó vidékek között. Bosnyákország nem nagy területű; területe mindössze is 1060 négyzet mérföld, lakóinak száma 1.100.000. E lakosság pedig áll mintegy 700.000 szlávból s ugynevezett latinokból és 400.000 törökből. A bosnyákok nyelve a szerb nyelvnek egyik szójárása és ezt beszélik országszerte, úgy hogy török szót csak elvétve lehet hallani. A Novi-Bazár környékén lakó sokácok bolgáruul beszélnek. Bár a bosnyák nemesség majdnem kivétel nélkül az izlamra tért át, az uralkodó vallás mégis a keresztény maradt, úgy hogy a keleti (görög) katolikus egyháznak 450.000, a rómainak 130—140.000 követője van, míg a mohammedánok száma legfeljebb 290.000. Hercegovinában ugy

Szerajevo.

Mosztár.

világoslásra. Kendet azért tartottuk bolondnak, mert mindig nevet és lám-lám, ha nem látják, sir is. A minthogy most épen tetten kaptott. E szerint kend nem bolond, hanem emberemlékezet óta bolondította a világot, hogy ingyen élhessen. E szerint kendnek semmi keresete a szegények házában. Nem is lesz!

Azután visszafordult a hallgatóságához (akkorra Pupos Jancsi egy pár cigányt is csöditett oda, de Hersli az ablakait is becsukta, hogy valami baj ne érje) s így folytatja:

— Mindenek látják, hogy igazam van. Az emberek bőven ellátják minden jóval,

— Most az egyszer még föltétem kendet a saraglyára és bevittem. Hanem a szegények házából vasárnap aztán föl is ut, alá is ut.

A mester urat föltették és vitték.

Vitték, vitték. Akár meg se álltak volna vele a temetőig, mert már oda való volt.

Szerajevo és Mostár

Bosnyákországban.

A déli szlávok közt évek óta üzött nagy mérvű izgatások következtében a dolgok utoljára is oda fejlődtek, hogy ma már majdnem az egész Balkán-félszigeten adáz harc dühög.

a törökök, mint a keresztények egyenlő számmal vannak. Amde a vidéki lakosság az egész Bosnyákország területén keresztény. Szellemi képzettségük nagyon csekély, mondhatni semmi; néhány iskolájukban legfeljebb olvasni és írni tanítanak; de azért a lakosságnak alig egy százaléka tud valamit olvasni; az írás művészetét pedig majdnem senki sem érti közöttök.

Az összes lakosság a déli szlávok nagy törzsehez tartozik, tehát egy eredetűek van, de a valláskülönbőség nagyon erős választást vont közéjük. Például Bosnyákország mohammedánjai, az izlam-hitre tért bosnyák főurak és nemeseik, épen olyan szlávok, mint a föld népe, de azért magukat törököknek nevezik, török módra élnek s más felekezetű törzseikkel kegyetlenebbül bántanak, mint a született oszmanlik. Ők az ország leggazdagabb földbirtokosai s

a föld népének nincs sem saját földje, sem saját lakása és fegyvert sem szabad viselnie. A római és görög katolikus bosnyákok szintén elkésredetten gyűlölik egymást, minek legkésebben szóló bizonyossága épen a jelenlegi lázadás, melyben a római kath. bosnyákok határozott ellenétbe helyezték magukat föllázadt görög hitű törzseikkel. Ez a folytonos egyenetlenség eredményezte aztán azt, hogy a bosnyákok és hercegovinaiak örökös lázongásai daczára sem tudtak annyi önállóságra se vergődni, a mennyivel Montenegró és Szerbia díszekhetik. Pedig a bosnyákok helyzetét már országuk fekvésénél s természeti alakzatánál fogva is több előnyt nyújtana sikeres függetlenségi háborúhoz. Ők a birodalom fővárosától, a törökség főszékétől jóval távolabb esnek, mint például Szerbia, s zordon sziklavölgyeikben is jóval

az utazót, midőn Bosnyákországban itt-ott meglehetősen virágzó, népes és iparüző városokra talál. De a tartomány a természet sokféle adományában oly gazdag, hogy a belföldi iparnak és kereskedésnek bizonyos egyszerűbb alakja korán kifejlődhetett a kedvezőbb fekvésű városokban, főleg pedig Szerajevo-ban (Bosna-Szeráj), Bosnyákország fővárosában, mely főleg hajdan egyike volt Európa keletén a legvirágzóbb kereskedő városoknak. Szerajevo az Igmán és Trebeviz nevű hegyek közt igen szép síkságon fekszik ott, a hol a Migliczka folyó a Bosnába ömlik. A középkorban s később is még sokáig e város volt az Európából Ázsiába s onnan ide szállított kereskedelmi áruk fölerakodó helye és akkor 100.000 lakója volt. Egykori fényéből ma már sokat veszített, de a török birodalomnak még ma is egyik legszebb, leggaz-

uralkodhassék, de alig távozott Szerajevo-ból, a város lakói, kik nagybőrra jancosírok és előkelő törökök voltak, s ősi kiváltságait az új vár építése által veszélyeztetve látták, a Goricza-erődöt szétrombolták. Szerajevo mellett a törökök most elszáncolt tábort álltanak, s magát a várost háromszoros sánczokkal veszik körül.

Szerajevo, melyet állítólag egy magyar hadvezér alapított 1263-ban Bozsnjavár név alatt, a birodalom minden vidékéről az Adriai-tenger partjára igyekvő kereskedő karavánok központi állomása s ennél fogva jelentékeny kereskedést folytat. Ipartevékenysége főleg posztó-, bőr-, vas- és rézárak előállítására, fegyverek, kések és kardok készítésére szorítkozik s kivált az utóbbiak birodalomszerte nagy becsben állanak.

Bosnyákország Hercegovinának nevezett

ZACH, tábornok.

CSERNAJEFF, tábornok.

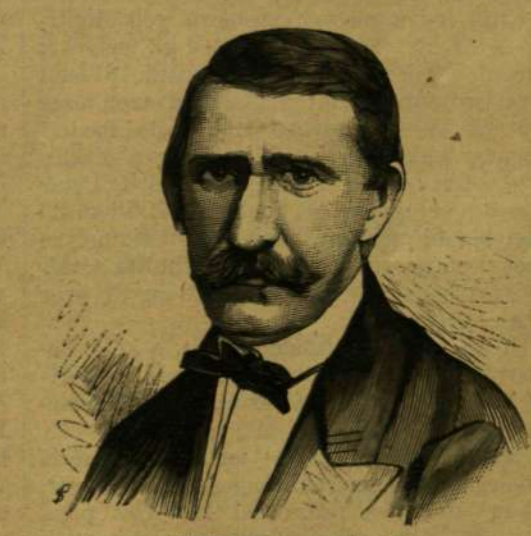
MILANKOVICS, ezredes, hadügyi osztályfőnök.

NIKOLICS, hadügyér.

MILOIKOVICS, belügyér.

GRUICS, igazságügyér.

SZERB VEZÉREK ÉS MINISZTEREK.

nehézebb, főleg hadesapatokra nézve, a benyomulás, mint amott. Az egész tartományt óriási erősséghez vagy fellegrárhoz lehet hasonlítani, melynek legmagasabb falai épen délfelé emelkednek, mintegy a törökök behatolásának megakadályozására. Sőt még az égál is olyan, hogy az országot az idegen megtámadók ellen sikerrel védelmezheti; a hideg itt jóval erősebb, mint a szomszéd tartományokban, mert a déli határhegységek a melegebb légáramlatok bejutását megakadályozzák, ellenben északon nyitva áll az út a hideg északi szeleknek. S mindez égálji és természeti előnyök daczára is, melyek az önvédelmet bámulatosan megkönnyítik, a bosnyákok valamennyi eddigi fölkelese a törökök ellen kudarcot vallott.

Tudva, hogy az ország lakói mennyire tudatlanok és műveletlenek, méltán meglepheti

dagabb és legnépesebb városa, minthogy lakóinak száma többre megy 60.000-nél. Jelenleg egy muzelim-pasa, egy nizam-pasa, egy mullah és egy mufti székhelye, továbbá itt lakik a görög kath. metropolita is. Van benne számos görög templom, 3 minorita-zárda, s több mint 300 mecset, melyek közül 80 köböl épült s ezek között kettő a legszebb márványfaragványok díszítene. Tizenkét bástyatoronyval ellátott régi vára 300 láb magas kiszökellő sziklaormon fekszik s elég nagy területű, de komolyabb ostromot nem állna ki sokáig. De azért a mostani háborúban, ha Szerajevo is bele vonatik, e régi vár mégis nevezetes szerepet fog játszani, mert fontos helyen fekszik s elfoglalása és megtartása mindkét barczó félnek nagyon is érdekében álland. 1832-ben Mahmud pasa a Goriczadombon új erődöt épített, hogy a város fölött

részében a főváros Mostár a Narenta folyó mellett, mely az egész tartomány főfolyója, s melyen itt elég csinos köhid vezet keresztül. Mostár megerősített város, nagybőrra mohammedán lakókkal. Élénk kereskedést folytat főleg kitűnő fegyvergyártmányaival, melyek közt a damaskusi módon készített kardpengék nagyon keresettek. Azonkívül barmokkal, gabonával és borral is jelentékeny kereskedést üz. Minthogy a városnak 15.000 lakója és várkastélya van s közvetlenül Montenegró keze ügyébe esik, a mostani háborúban hihetőleg szintén kiváló szerepet fog játszani, főleg minthogy a montenegróiak már is Mostár elfoglalását tűzték ki első feladatuknak s ebben annyival inkább remélik a sikert, mert a török hadak főereje inkább Szerbia ellen van fordítva. De talán jut Montenegró ellen is.

három erős lovat fogtak a tarantászb. Strogoff és Nadia felültek, s Isim, mely oly borzasztó emlékekben maradt lelkükben, csakhamar hátuk mögött veszett el a távolban. Az aznap elért állomások mindenikén tudomás és meggyőződést szerzett magának Strogoff arról, hogy a postakocsi folyást az irkutski uton megy előtök, s hogy a benne utazó sehol egy órát sem vesztett sietségében.

Délután négy órakor, 75 verstnyi ut után, Abacsakaja állomásnál az Isim folyón, az Irtis folyam egyik tekintélyesebb mellékfolyóján kellett átkelniük. Ez nem járt minden nehézség nélkül. Az Isim e helyen meglehetősen sebes víz; s míg telen, a szibériai folyók, a jég és hó végtelen mezeje alatt, eltakarva, mintha nem is léteznének, a szán a nélkül sikul át rajtok, hogy az utas tudna is rólok: nyáron át gyakran sok nehézséget és fennakadást okoznak. Két egész órát kellett itt az átmenetre fordítani, a mi annál inkább bosszantotta Strogoff Mihályt, mert a tatárok betöréséről nyugtalanító híreket hallott szállingózni.

E hírek szerint a Feofár-khán előőrsei már az Alsó-Isim mindkét partján mutatkoztak, a tobolszki kormányzósg déli részében. Omszk keményen fenyegetve volt. Már összeütközésről is beszéltek a szibériai csapatok és a tatár betörők között a kirgiz határszélén, s a hír azt suttogta, hogy az orosz csapatok, gyöngék levén e részen, vissza is nyomattak. A tartomány megrémült lakosága e miatt tömegesen kezd kíváncsornolni. Irtozatos kegyetlenségeket beszéltek a tatárokról: rablást, gyújtogatást, öldöklést, mérszárlást; ez a tatár hadviselés módja.

A Feofár-khán előcsapatai előtt megnéptelenedtek a faluk és városok, s Strogoff Mihály méltán attól tarthatott, hogy előfogatok nem fog kapni a tovább utazásra. Annál jobban sietett, hogy mielőbb Omszkba érhesse; remélte, hogy talán e város környékén megelőzheti a tatár előcsapatokat, melyek az Irtis völgyén jöttek lefelé, s szabadon találja meg az utat Irkutskig.

Épen e helytt, hol a tarantás az Isim folyón átkelt, végződik az úgynevezett „Isimiláncz“ fa-tornyok s bástyák láncolata, mely Szibéria déli határától, négyszáz kilométernyi vonalban fut az Isim folyóig, s hajdan kozák laktanyáku szolgált, a tatárok és kirgizek ellen, de egy idő óta felhagyva áll. Most a betörők sorban felgyújtották e kis faerdőket, s a távolban gomolygó füst mutatta közeledésük vonalát.

Mihelyt a tarantászt a komp a jobb partra átszállította, rögtön folytatták az utat, nagy gyorsasággal. Esti hét óra volt; az ég borult; olykor meg-megeredt az eső, de csak annyi, hogy elverte a port s az utat jobba tette a pusztán.

Strogoff Mihály többnyire hallgatott az egész napi uton; a fiatal lányka sem panaszkodott sem fáradtság, sem késedelem miatt. Érezte, hogy társa még jobban siet s nyugtalanabb Irkutskba érkezni, mint ő. Az is eszébe jutott, hogy ha Omszkot a tatárok megszállották, a Strogoff Mihály anyja, ki e városban lakott, oly veszélyeknek lehet kitéve, melyek miatt fia méltán aggódhatik rajta s hogy sietség és nyugtalanságát ez is eléggé magyarázza.

— Nem kaptál anyádról semmi tudósítást a betörés óta? — merészlő kérdezi egyizben.
— Semmit, Nadia. Anyám legutolsó levele hét hónappal ezelőtről kelt; elég megnyugta-

tólag szolt; Márta (ez a neve) erőteljes, bátor asszony, valóli szibériai nő, a ki tűrni és szenvedni tud.

— Alig várom, hogy megismerhessem; mi után te hűgödnak nevezsz, Márta tehát anyám. S mivel Strogoff mit sem felelt, folytató:

— Hátha anyád eltávozott Omszkból?

— Az nem lehetetlen; sőt remélem is, hogy Tobolszkba menekült. Gyüölöli a tatárokat; ismeri a pusztát, nem retten vissza az ut fáradtságaitól, s ohajtom, hogy vette légyen botját és indult volna meg az Irtis mentén lefelé. Ugy van Nadia; remélem, anyám odahagyta Omszkot.

— E szerint mikor fogod őt viszontlátni?

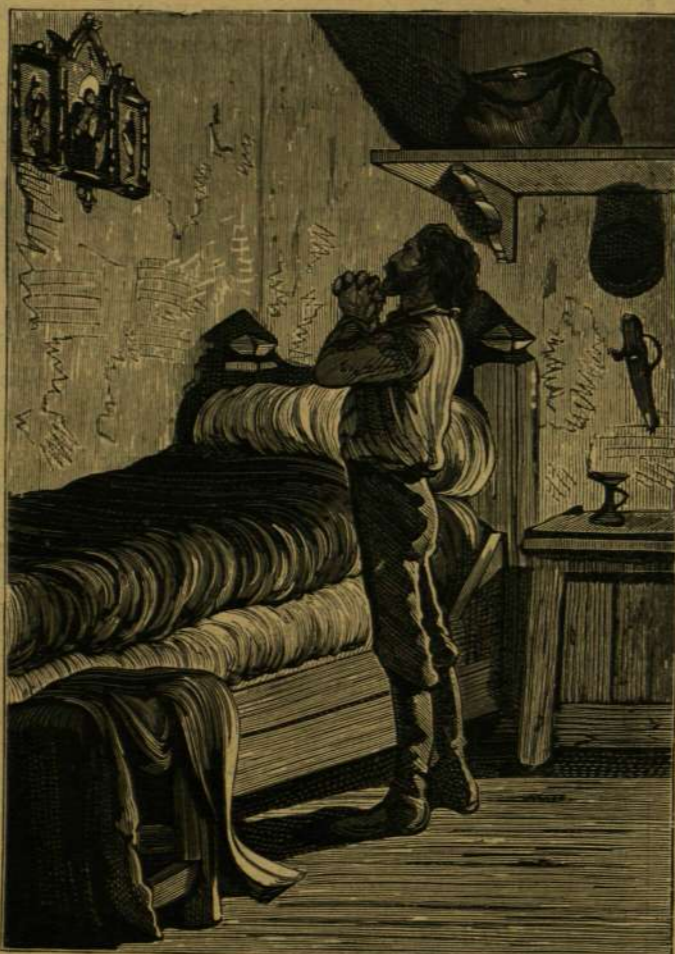
— Majd, — majd visszajövet.

— De ha mégis Omszka maradt, csak megpihensz nála egy órára.

— Föl sem fogom keresni.

— Hogyan? nem?

— Nem, Nadia! — válaszolt Strogoff Mihály, csaknem zihálva az elfojtott indulat-

STROGOFF MIHÁLY UTAZÁSA.

A mint estimáját végezte.

tól, melylyel e rövid szavakat, szive ellenére, kiejtje.

— S mi okból tagadhatnád meg magadtól s anyádtól ez örömet, ha csakugyan Omszkban talál lenni?

— Mi okból, kérde Nadia? Abból az okból, a mely egész a gyávaságig türelmessé tett azzal a nyomorulttal szemben, a ki....

Nem birta befejezni a mondatot.

— Csillapodjál, bátyám! — szolt Nadia, legszelidebb, engesztelő hangján. — Én csak egyet tudok, vagy inkább csak sejtetek: hogy egész magadviseletem, minden tetted fölött egy érzellem uralkodik, egy oly kötelesség érzete, mely, ha létezhetik olyan, szentebb a fiai kötelességnél is, az edes anya iránt!

Nadia elhallgatott s ettől kezdve kikerült minden szót, mely ismét e tárgyra vezethette volna vissza beszélgetésüket. Érezte, hogy valamely titok van itt, melyet tisztelnie kell.

(Folyt. következik.)

Egyveleg.

— A leggyorsabb posta a világon. Hol lehetna másutt, mint a modern esodák hazájában, Amerikában? De ez valóban bámulatos. Newyork és Chicago közt 966 angol vagyis 193 geographiai mérföldet kevesebb mint 24 óra alatt tesz meg. Az egész uton csak két helyütt áll meg, s itt is csak azért, hogy a gyors mozgás által felhevített kerekék kissé kihűljenek. A közbeeső állomásokon a levél- s újságcsoomagokat a szó szoros értelmében ledobják, s a feladottakat felhajtják. Az egész vonat négy waggonból áll, az első kettőben vannak a csomagok, a másik kettő hivatalos helyiségül szolgál. Az első ily vonatnál Newyorkban 33 tonna súlyt adtak fel, s ezek közt volt 533 zsák lap, 47 tarisznya levél s ezenkívül 50 darab újság, melyet a közbeeső kisebb állomásokban kellett szétosztani. Utközben még mintegy 17 tarisznya levél s 150 zsák újság vétetett fel. Ezen csodálatos gyorsaságu vonat főképp az amerikai főpostaigazgató Bangs György ezredes érdeme, kinek ritka pontosságáról s bátorságáról mesés dolgokat beszélnek. Az első alkalommal a gépész elájult a nagy gyorsaság miatt, azonban ma már ezen postaközlekedés rendessé lett s „The Fast Mail“ (gyors posta) czim alatt külön waggonok állanak rendelkezésére.

— Európa távirdugye. Európában a táviró vonalok hossza kerek számban: 326,500 kilométer, a huzalvezetékéke 930,000 klm.; tehát huszonháromszor több, mint a föld kerülete. Összesen: 23,800 táviró hivatal van. A táviró hivatalok számát tekintve, Nagybritannia legtöbbet mutat fel, u. m.: 5572-öt. Helvétianban 899 van, s így e kis ország területéhez és lakosságának számához képest aránylag még több, mint Angliában. Legkevesebb táviró hivatala van aránylag Görögországnak, Norvégianak, Oláh-, Orosz-, Szerb- és Spanyolországnak. Európában évenként 50—60 millió táviratot közvetítenek, mely számból öt lakosra esik egy távirat. Aránylag Helvétianban táviratoznak legtöbbet; itt például évenként majdnem minden lakosra egy távirat esik. Helvétianban — Nagybritannia után — a legtöbb levelet is írnak, a mennyiben itt a közvetített levelek és levelezőlapokból fejenként 20 darabot lehet számítani. Legkisebb a táviradi forgalom Oroszországnak, mindazáltal a táviradi forgalmat illetőleg a legjobb üzletet Oroszország csinálja; más államok legtöbbjénél túlhaladja a kiadás a bevételt.

— Szerb csatadal. A szerbek táborában oly csatadalt énekelnek, melynek tárgya egy ballada a rigó-mezei ütközetből. Lázár a szerb fejedelem vaosoránál ült, mellette neje Miliza. Miliza így szolt: „Fejedelem kedves férjem, hét fiad közül had maradjon itthon egy, mivel legyen levelet küldenem, s a ki hűgait őrizze.“ Így szolt a fejedelem: „Királyasszony! feleségem, légy holnap a vaskapunál, midőn a harezba szállok s válaszd ki azt a fiut, a melyiket akarod.“ Másnap ott állt a fejedelmi nő s várta fiait, először jött az aranyos zászlóval Jugovicze Bosko. Így szoltát meg a királyné: „Bosko fiam, a fejedelem nekem adott, hogy legyen a ki testvéred őrizze.“ „Itthon maradjak-e az ütközetből, hogy az egész világ reám mutasson. Nem, én vérem ontani megyek a hitért.“ Így jött hős apjuk oldalán mind a hét fia, s szobát őrizni egy sem akart. A fejedelemasszony újultán rogyott össze, s így szolt a vajda hű szolgálójához. „Menj hát fiam kedves szolgálóm, vidd urnód a fehér házba, s őrizzed, mig megterek.“ S oda vitte a szolgáló urnóját a fehér házba; azután lóra ült s a csatába vágatott, hol elesett. Gyászos arcczal jó a hírnök s a királynő lábához borul: „Asszonyom, férjed elesett, és mellette gyermekeid, kevés török maradt élve, s a szerbek közül csak én magam. Ámde mindig élni fognak, szívünk lesz feltámasztójok, s unokáinkat bosszúra készíti, ha a rigó-mezei harezra gondolnak.“

Belgrádi tollrajzok.

Mihály metropolita.

Szerbia fővárosa most a harezteri tudósítók gyűlhelye. A belgrádi vendéglokkben alig lakik rajtuk kívül más idegen. Ott vannak — mint egyikük írja — a „Times“, a „Daily News“, a „New-York Herald“, a „Temps“, a „Siccle“, az „Opinion Nationale“, a „Figaro“, a „Gaulois“, a „Journal de Debats“, a „Presse“, a „Neue Freie Presse“, a „Deutsche Zeitung“, a „Wiener Tagblatt“, a „Pester Lloyd“, az „Illustration“, a „National-Zeitung“, s a lipsei „Illustrirte Zeitung“ tudósítói s illetőleg rajzolói. Egy-két magyar lapnak is van ott tudósítója. Minden harmadik férfi, a kit a szerb főváros poros, napporszolt utcáin láthatni: „harezteri tudósító“, „külön tudósító“, rajzoló vagy valamely „correspondenz-bureau“ kiküldöttje.

Mert a főnnebbi kimutatás koránsem teljes. Van még akárhány lap, mely levelezőket küldött Belgrádba. Ugy látszik, mentől inkább vonakodik Risztics ur hozzáférhetővé tenni a szerb főhadiszállást a hírlapi tudósítók előtt, annál szerencsésebben tudnak azok a világ minden tájáról Nándorfejérvárra. Egész Szerbiában most már aligha nem a belgrádi vendéglokk az egyedüli „jó hazafiak“, kik még lelkesülten tapolnak Risztics urnak, a háboru fáradhatlan s fanatikus előidézőjének. Nekik egyelőre hasznukra vált a háboru.

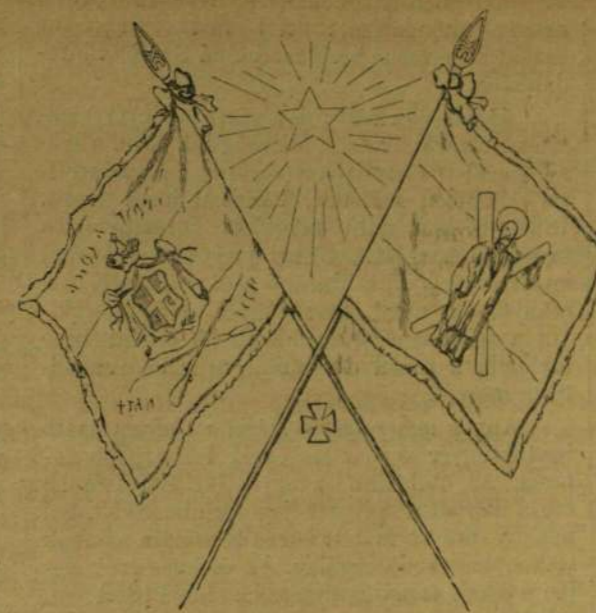
Az olvasóközönségre nézve természetesen csak előnyös, hogy Szerbia fővárosa hemzseg a hírlapi tudósítóktól. Az a sok röpke toll, mely ott a hírlapok számára dolgozik, naponként érdekes részleteket juttat a nyilvánosság elé. Nagy élénkséggel irt tudósításokat olvasunk a belgrádi életről, a szerb államférfiakról és militiáról, a topesideri táborról, stb. Akárhogy végződjék is a háboru, melynek megindítása hovatovább vakmerőbb elbizakodottságnak bizonyul: azt az egyet eléri Risztics vele, hogy Szerbia minden aprólékos nevezetességét tollal és ónnal örökítik meg a világlapok.

Attól tartunk csak, hogy Szerbia igen busás árt fog fizetni pénzben és vérben ezen „ismeretetésért.“

Egy ügyes francia rajzolónak a helyszínen készült vázlatai nyomán alkalmunk van jelen számunkban is folytatnunk a belgrádi tollrajzok

Szerb gyalog, díszben.

Szerb zászló.

Szerb gyalog, tábori öltözetben.

közlését, melyekből már egyszer adtunk mutatványokat.

Kezdjük mindenekelőtt a harezter szerb „nevezetességein“, kik közül háromnak az arczképe található mai számunkban.

Nikolies Tikomir szerb hadügyminiszter a fejedelemség legbefolyásosabb férfai közé tartozik. Közel rokona Milán fejedelemnek, minthogy neje Obrenovicze-leány. Nikolies, ki a hadseregben tüzérezdesi állást foglal el, a belgrádi katonai tanodában végezte tanulmányait s azután hosszabb ideig időzött Brüsszelben katonai

Magyar bántási. Bolgár. Macedoniai.

Szláv jövevények Belgrádban.

ismereteinek gyarapítása czéljából. A szerb hadseregben nagy népszerűségnek örvend. Nevét ép a napokban igen sürün emlegették, minthogy híre terjedt, hogy a Javor körül vereséget szenvedett Zach tábornok helyett ő fogja átvenni a Novi-Bazár és Szienicza között működő hadosztály parancsnokságát. Rigondaud, a párisi „Illustration“ szerb-barát harezteri tudósítója, ki már előre is babért halmozott a szerb főtisztekre, Nikoliesről is igen dicserőleg emlékezik meg. Szerintünk azonban nem nagy katonai belátásról tanuszkodik az, hogy a belgrádi hadügyér a gyakorlatlan szerb militiával döntő

Szerb ezred-dobos.

Szerb huszár.

küzdelmeket vélt kivivhatni a taktikailag kiképzett s egészen európaillag szervezett török hadcsapatok fölött. Ha Nikolies valóban az a jó katona volna, a kinek híresztelik, tudnia kellett volna, hogy mai napság holmi népfölkeléssel nem lehet babérokat aratni a csatamezőn, rendszeresen kiképzett katonaság ellenében. Portyázással és gyújtogatással — s úgy látszik, mintha a szerb csapatok egészen e mesterségre adták volna a fejüket a Drina s a Timok túlsópartjai mentén — nem lehet eldönteni háborut.

Zach Ferenc tábornok, kinek foladata lett volna hatalmába keríteni a mitrovicz-salonichi-i török vasutvonalat, más részről pedig kezét fogni a montenegrói csapatokkal, igazolta egy orosz lap, a „Golos“, azon véleményét, hogy igen szép tervekkel tud rajzolni papírra, de aligha fog kivinni azok közül csak egyet is sikeresen. Ali pasa véres fővel fizte vissza a mult hét végén hadosztályát Szerbiába. Belgrádban e veszteség miatt nagy ingerültség támadt az ősz tábornok ellen. Zachnak, mint morvának, az idegenekre oly annyira féltékeny szerbek között gyakran volt már terhes álláspontja. A „Istok“-féle tulzó lapok magának a fejedelemnek is keserű szemrehányásokat tettek, a miért főhadiségedévé az idegen származású Zach tábornokot nevezte ki. A belgrádi tüzértanoda alapítója és igazgatója 1848—49-ben állítólag a föllázított tótok sorában küzdött honvédek ellen. Topographikus munkái kétségkívül többet érnek hadvezéri képességénél.

A „fortissimus vir“: Csernajeff Grigorjevics Mihály tábornok eddigelé épen nem igazolta még azon vérmes várakozásokat, melyeket a szerbek kötöttek „stratégiai genie“-jéhez. Csernajeff vagy Csernajeff — nevét majd így, majd amugy találjuk írva a lapokban — kétségkívül a mai Oroszország egyik legbecsüvagyóbb férfia. Bizonyára kevésbé a szerb ügy iránti rokonszenv, mint a szereplési viselkedés s a nagyravágás vonzották őt pár hóval ezelőtt

Közintézetek, egyletek.

A nemzeti muzeumban fogják elhelyezni a báró Jeszenák-féle levéltárat is, mely eddig Pozsonyban volt. A történelmi társulat mult évi kutatásai közben ébresztett figyelmet a gazdag és érdekes levéltár, melynek egy részét akkor Nyitra-ra vitték. Szabadságharcunk egyik vértanújának özvegye, b. Jeszenák Jánosné, szül. gr. Forgách Alojzia, a család bejegyzésével most átadja a gyűjteményt, melyet külön állítanak föl a muzeumban.

A nemzeti zenede vasárnap tartotta évi közgyűlését, melyben az új igazgató, Bartay Ede, ünnepélyesen beigtattatott. A közgyűlést gr. Zichy Géza elnök vezette. Bartaysikerült beszéddel foglalta el hivatalát, megemlékezve az elhunyt Mátray Gáborról, ki 35 éven át vezette a nemzeti zenede igazgatását. Ezután az igazgató bizottságot választák meg.

A párisi magyar egyesület e hó 8-án tartotta félévi közgyűlését Zichy Mihály elnöklete alatt. Az egylet alaptőkéje 5000 frank; kölcsönben az egyleti tagoknál 842 frk 80 c., havidíjakban hátralék 252 frk, forgalmi összeg 295 frk 5 c. Az egylet összes vagyona 6389 frk 85 c. A pénztárt következők részesítették adományokban: Zichy Mihály 400 frk, Munkácsy Mihály 100 frk, Nemeskürty Kiss Miklós ezredes 100 frk, mint az egyesület tisztelbeli tagjai; továbbá Inkey Pál-lin Kálmán 40 frk, Rosty Zsigmond kamarás 30 frk, dr. Grubi 10 frk és György Endre 10 frk., összesen 710 frk. A könyvtár jelenleg 746 kötetből áll, s több hirlap és folyóirat fölött rendelkezik. A tagok e félév alatt 32-vel szaporodtak s összes számuk 83 volt. Az egyesület saját költségén francia nyelvtanítót is tart a tagok kiképzésére. Az egyesület hivatalnokai a következők: elnök: Zichy Mihály; alelnök: Paczka Ferencz; jegyző: Theisz Gyula; titkár: Róth József; pénztárnok: Seifert Danó; ellenőr: Epstein Mór; könyvtárnok: Páchl György. Az egyesület helyisége: Páris, 39. fbg St-Antoine, 39.

Egyház és iskola.

Püspöki székfoglaló. Tóth Miklós eperségi kath. püspök m. hó 25-én tartotta püspöki székfoglalóját az eperségi és munkács egyházmegyékből megjelent papság, polgári és katonai hatóságok küldöttségeinek részvétele mellett. Az új püspök beszéde, s a környezetét felváltatott érintkezése rokonszenves hatást tettek. A négy óráig tartott egyházi ünnepély után a püspöknek nagy lakoma volt.

A fumei tengerészeti akadémián is bevégződtek a vizsgálatok. Ez évben 130 ifju nyert kiképzést, kik közül 28 magyar, a mi igen kedvező arány, miután a többi szám csehek, dalmaták, horvátok, lengyelek, olaszok, németek közt oszlik meg. A magyar ifjak a vizsgákon mindnyájan képesítést nyertek. A magyar nyelvnek az akadémián külön tanszéke van. A tengerész-akadémiára a fólveltének első fóltelei azok, hogy az ifju 13—16 éves legyen és négy gimnáziumot vagy realiskolát végzett legyen. Bárcsak minél többen keresnek föl ifjaink közül e tengerészeti akadémiát.

Adományok. A rákospalotai iskolának nem rég Somhegyi József főthi plébános 400 frtot adott Ujabbban pedig a templom nagyobbitására ajánlott föl 400 frtot.

A diakovári seminarium papnövendékei, kik magyar állami segélypénzből nem sok jót tanultak ott, végre utban vannak Esztergom-felé. Csak akkor engedtek az átköltözésbe, mikor bizonyossá lettek, hogy az állami segélyt nem fogják megkapni. A kispapok közül többen hajlandóságot mutattak, hogy Szerbiába mennek a lázadókhöz. Ez okból felügyelet alatt utaznak Esztergom felé.

Mi ujság?

Uralkodónk és az orosz csár e hó 8-án találkoztak egymással Reichstadtban. Az öreg Gorceakoff is hűségesen követte urát, s feltűnt a fényes környezetű elítöltözött, a nagyon egyszerű felöltött és barna nadrág, mely borzasztóan rövid volt. Így öltözve utazott Goresakoff a két császárral Bo-

denbachból, s csak az ebéd alatt tette le felső kabátját, mely alatt frakk volt. Az orosz csár kíséretének összes egyéb tagjai fényes diszruhában voltak. A vonat, mely a csár hozta, III. Napoleon egykori díszvonata volt, mely jelenleg Sándor csár tulajdonát képezi. Midőn Leipzigól a vendégek eltávoztak, előbb királyunk s a koronaherceg, azután a csár, mint a vonat tulajdonosa ült a kocsiába, Gorceakoff herceget ama cserkeszek közül három emelték be a kocsiába, a kik mindig a csár közelében vannak, s kik nemzeti öltözeteikben s nyakig föl-fegyverkezve a közönség bámulatának tárgyául szolgáltak.

Gr. Andrassy Gyula e hó 7-kéről levelet intézett a tud. akadémiának elnökéhez, gróf Lónyay Menyhérthez, megköszönve az igazgatótanácsba történő megválasztását. A választást — ugymond — őszinte köszönettel elfogadom, és a tanács üléseiben, a mennyire viszonyaim csak engedik, részt fogok venni, és örüvendeni fogok, ha a magyar tudományos akadémiára díszét és javát bármiben előmozdíthatom.

Klapka tábornok a napokban Bécsbe érkezett; emlékiratait állítja össze, melyek még ez év őstévé meg fognak jelenni, és pedig öt nyelven egyszerre: magyarul, francziánul, angolul, németül és olaszul. A magyar kiadás Tetty Nádornál fog megjelenni. Azt a hírt, mintha a török kormányknak följárlotta volna szolgálatát, ismételve megczófolják.

Aleco pasa, a török kormány bécsi új nagykövete, a mult héten Budapesten utazott keresztül Bécsbe, honnan Falkon és Ohan effendi követségi titkárok jöttek elébe üdvözölni. Az itteni főkonzulatus tagjai is tiszteltek nála. Aleco egy napig időzött Budapesten.

Érdekes gyűjtemény. E napokban Budapest polgármesteréhez czimezve Párisból egy csomag érkezett, melyben száznegyven nagy és szabályszerűen számozott negyedrét lap volt. E lapokra gondosan több száz vezércikk és közlemény van felragasztva, melyeket Európa minden részében francia nyelven megjelenő lapok Deák Ferencz haláláról írtak. Az érdekes gyűjtemény beküldőjének neve ismeretlen; a csomaghoz semmiféle levél vagy irás nem volt mellékelve.

Az Egyesült-Államok függetlenségi nyilatkozatának száz éves évfordulóját nagy ünnepélyességgel ülték meg Philadelphában. Az ünnepély gyűlvésekkel, harangzúgásokkal, zeneszóval kezdődött. Minden házat fellebegtették. Jelen voltak a brazilai császár és Oszkár svéd herceg is. A „függetlenségi tere” százezer ember gyült össze. Az ünnepély nyitányul és Stevens püspök imádságával kezdődött. Énekeltek a nemzeti himnuszt, felolvasták a függetlenségi nyilatkozatot, tartottak beszédeket s előadták Händel „Messias”-ának hal-lelujah karát. Este nagyszerű tüzi játék volt. Az egész Egyesületben nagy ünnepély volt e napon. Vilmos német császár ez alkalomra sajátkezűleg írt üdvözlő iratot küldött Grant elnöknek.

Magyarország az amerikai világtárlaton igen gyérén van képviselve, a mi nem is csoda, mivelhogy országgyűlésünk e czérra csak ötezer forint állami segélyt szavazott meg, hazánkban tej-hatalmu biztos nincs, Migerka udv. tanácsos s osztrák kiállítási főbiztos pedig keveset törődik a magyar érdekek emelésével. A magyar tárgyak az osztrák osztályban láthatók vegyesen a többi közt. Összesen 27 magyar kiállító vett részt e tárlaton. A herendi porezellán gyár ezek közt a legelső, aztán a dubnicki bánya híres opáljai következnek. Kubik János Szekesfehérvárról és Hanerli Pécsről keztyűket állítottak ki; Lőrincz István Budapestről fel-tünő szép kordován csizmákat; Dörner Emilia egy szépen himzett batisz zsebkendőt; Richter Sopronból szemüvegeket; Perl János Kolozsvárról műfogakat; Ruprecht soproni és Schodich Lajos felső-óri fényképezők tiszta szép fényképeket. A gazdasági osztályban van 17 kiállító. Markó és Weiden szép magyar terményeket állítottak ki. Képviselve van a „Flóra” szappangár két üveg glycerinnel s az „Érdelyi pince-egyesület” néhány palack borral. Borokat egy New-Yorkban lakó hazánkfi, Mayer is állított ki. Neumann Váczról és a Kronstädter testvérek Ujvidékről cezet állítottak ki. Ifj. Fischer és Hubert Pozsonyból

pezsgőt; Schnabel Oraviczáról szilviumot; Brich-ta Trenesnyből boroviczka pálinkát; Sessler és fiaai Nagy-Szombatból maláta-árpát; Hunyady Imre gr. Űrményből, Károly Alajos gróf Stomfáról és a „gyapju mosóintézet” Budapestről gyapjút; Nar-buth János Palánkáról nyers kendert, Lyka Deme-ter Pázmándról gyönyörű tiszta buzát. Végre Saxle-ner Antal és Loser testvérek budai keserűvizet s Rosenthal néhány üveg lisztet mutatott be. Ezeket kívül Magyarországra vonatkozólag ott van még „Kohn bácsi” amerikai hazánkfiának már említett magyar csárdája, mely a japáni lakház mögött épült s magyar zászlókkal van díszítve homlokzatán, bent pedig magyar zsinoros öltözötű pinceérek szolgálják ki a vendégeket.

Tóth Ede siremlékére néhány színigazgató előadást rendezett, s most fölszólítják a többi színigazgatókat is, hogy a korán elhunyt költő valamely darabját adják elő a kegyeletes czérra.

Emléktábla Lenaunak. Temesmegyében, Csátadon, e hó 13-án ünnepélyesen illesztették be az emléktáblát annak a háznak falára, hol Lenau német költő született. E ház most a kincstári számtartó lakása.

Horváth Boldizsár a földhiteltársulat elnök-ségéről lemondván, elfogadta a herceg Eszterházy-család ajánlatát, s a család jogtanácsosa lett élet-fogytig tartó biztossítással.

Házasság. A pesti ref. templomban f. hó 8-án volt Mátyás Izidor min. titkár és Nagy Linda k. a. (Nagy Ignác volt orsz. képviselő leányának) esküvéje.

Gyaloglás Budapestől Parádra. A magyar atletikai klub gyalogversenyt rendez tagjai számára Budapestől Parádra. Az indulás jul. 23-kán d. u. 4 órakor történik a nemzeti színház elől, s a 85 angol mértföldnyi (136 kilométer) utat legalább 48 óra alatt kell megtenni. A ki azonban a „hajnok” címet s az állami arany érmet akarja megnyerni, annak 30 óra alatt kell megtenni ez utat, még pedig egymás után háromszor. A versenyzők következő állomásokat kötelesek érinteni: Czinkota, Kerepes, Gödöllő, Bónoka, Besnyő, Ászód, Hatvan, Hort, Gyöngyös, Kápolna, Verpelét, Kókút, Reesk és Parád, hol a timsós furdónél lesz a végpont.

Mileticsét e hó 10-én hallgatta ki Mátavovszky vizsgáló bíró. Miletics a nagy-beeskereki törvényték elfogatási végzése ellen felebbezett s védőjeül Funták Sándort, a budapesti ügyvédi kamara elnökét választotta. A híres agitator az ország kül- és belkéréje ellen elkövetett igaztással van vádolva; azonkívül két sajtópör is vár rá.

Bűnjelkek gyűjteménye. Egész muzeumot állított össze Madarassy László kecskeméti kir. ügyész a kecskeméti törvénytéknel öt év óta előfordult büntények jeleiből. A fegyverek s mesterséges gépeken kívül igen érdekesek különösen a bankók, melyek közt van több fényképezett is s egy 10 frtos, melyet írni s olvasni nem tudó juhászok készítettek meglepő ügyességgel.

Egy uszóester vízbe fúlt. Gazda Károly, a császárfürdői uszódnál alkalmazott uszóester, a vízben görcsöket kapott, elmerült, s mielőtt segély érkezhett volna, a vízbe fúlt.

Mentés közben meghalt. A napokban N. Báródon és környékén háromszor volt felhőszakadás. Az árvíz emberáldozatot is követelt. Fodor Demeter, volt esztergomi és nagybárdi lakos, a gégyényi uton az árvízből többször kimentett, miközben öt magát sodorta el az ár.

Czigány lakodalom. Bertók Sándor híres czimbalmos szép leányát, Idát, e hó 8-kán vezette oltárhoz a józsefvárosi templomban Szörös Béla, szintén jól ismert czimbalmos. A lakodalomra még vidékről is jöttek szép cigány menyecskék és leányok, s ezeken kívül számos meghívott vendég vett részt az ünnepélyen. Násznapok voltak: Királyi Pál országgyűlési képviselő és Sebő pest-megyei főlevéltárnok; nyoszolyóasszony; Szabady Frank Ignác névű hölgy; nyoszolyóleányok: Szabady Irma és Rigó Irma, vőfély pedig Halla János pénzügyigazgatási titkár. Az esküvőt követő mulatságban a főváros legelső czimbalmosa játszta a legszebb nótákat. Hajnalkor pedig Rácz Pali, Patikárus, Kecske-méti, Bunkó s még öt műzenekar

képviselői érkeztek meg s együttesen játszottak hatalmasan, úgy hogy ilyen zene mellett nem sok lakodalmon táncoltak még.

A csatátéren a mily gyorsan indultak meg a csatározások, egy hét mulva ép oly mérvű lett a „tartózkodó várakozás”, melylyel az ellenfelek nagyobb csapatokra készültek. A harcztér egész fél-körben övezi Szerbiát, s itt mindenütt összenérték már fegyverüket, még pedig a szerbek hátrányára. Észak-kelet felé a Timok körül Zajcsárnál, nyugatra a Drina körül Bjelinál voltak többszörös véres összecsapások. Délkeletre a Javor hegyesgnél Zách tábornok szenvedett érzékeny veszteséget, a mint a montenegrói lázadókkal akart összeköttetést kiero-szkolni. Nis körül, merre a szerb hadsereg cséba Csernajeff vezetése alatt nyomult Bulgáriába, tör-tént a legtöbb, de hogy micsoda, tisztán tudni nem lehet. Utközben megverték, aztán megkezdte a visszavonulást, de vajjon hová vonult, még maig sem tudni, mert hadjáratából bujosi lett. Egyik hír szerint sikerült neki visszahúzódnia Alexinacba, a másik hír szerint egyesült Lesjanin hadsostéval, mely a zajcsári csata után dél felé húzódtott; a harmadik hír szerint el van vágva és tönkretéve. A montenegróiak is csatároznak, s kivonultak Herce-govinába, honnan Zách vagy Alimpics seregével szeretnének összeköttetésbe jönni. Podgoricánál nyertek egy kis ütkezetet, s vesztettek ugyanott egy másikat. Ugy látszik, hogy a törökök nem nagy erőt fordítanak ellenük, s engedik, hogy Hercegovina lázadó részén táborozzanak, de elvágják előlük a szerbekhez vezető utat. A törökök még eddig egyszer sem léptek föl támadólag, s megerősített hadállásukban maradtak, várva a folyton érkező csapatokat, meg azt, hogy e száz mértföldnél hosszabb harcz-vonalon a szerbek ereje elforgácsoltassék s a szerbek üres hadi pénztára is belekiáltssa a háboru ismert jelszavát: „pénz, pénz!” Észak-keleten a törökök Vidinben összpontosítják magukat, ide szállítják a csapatokat, s valószínűleg Bulgária emez északi részén a Timok vize környékén lesz legközelebb nagyobb ütkezet; e hó 13-dikán hét órai narez után a szerb előcsapatokat, melyek több falvat kipusztítottak, visszanyomták a Timokhoz. A legutolsó napok alatt a szerb táviratok mind azt tudatták, hogy a hadtestek szervezkednek. Híre járt, hogy Milán fejedelem az orosz kormányhoz azzal a kére-lemmel fordult volna, járna közbe fegyverszünet köthetése végett. Utóbb e hírt oda módosítják, hogy a fejedelem a törökök kegyetlenségére tette figyel-messé az orosz kormányt. A hírek sokat beszélnek magyarországi szerbekről is, kik csapatos küzde-nel a szerb seregben. Legujabban pedig azt híresztelték, hogy 600 horvát tanulo csatlakozott mint önkényes Alimpics táborához, ki Bjelina körül „szervezkedik”.

Milán fejedelemről hosszas ideig semmi hír sem érkezett Belgrádba. Most azonban már tudják, hogy nem történt semmi baja, mert a harcztóltól elég távol, Paracsinban volt. A hadi események miatt igen levert, alig ejt ki néhány szót, s csak formaszéri kérdéseket intéz a katonákhoz péld., hogy van-e élelmük? Folyton esendőrokkal véteti magát körül, erős kíséret nélkül még a táborba sem megy. A katonai operációkban épen semmi részt sem vesz. Belgrádban a konzervatív párt ép annyi ellenszenvet kezd tanusítani Milán ellen, mint Riszties ellen, ki szintén fegyveresekkel őrizteti magát belgrádi lakásán, mióta egy polgári küldöttség nyer-sen követelte tőle, hogy kezdjék meg a békealkudo-zásokat. A konzervatív ellen az a gyanu, hogy

Előfizetési felhívás

VASÁRNAPI UJSÁG

POLITIKAI UJDONSÁGOK

Julius—decemberi folyamára.

Előfizetési föltételek:

Postai küldéssel vagy Budapesten házhoz hordva a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együitt

Negyedévre 3 ft. Félévre 6 „

Csupán a Vasárnapi Ujság:

Negyedévre 2 ft. Félévre 4 „

Csupán a Politikai Ujdonságok:

Negyedévre 1 ft. 50 kr. Félévre 3 „ — „

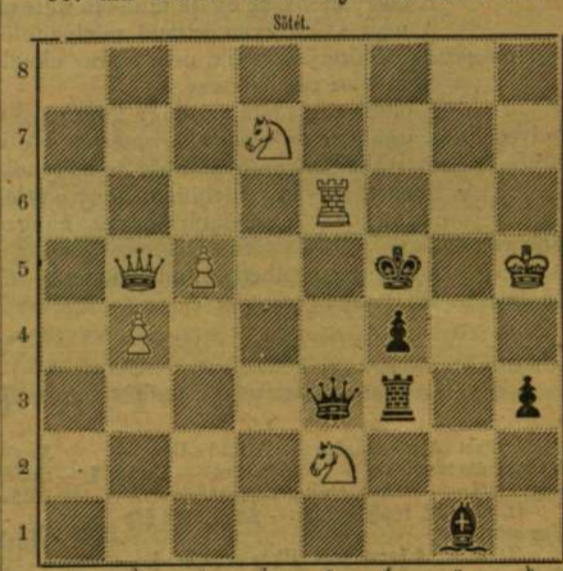
Az előfizetések legzélszerűbben postautalvány által eszközölhetők.

A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok

kiadó-hivatala (Budapest, egyetem-utca 4. szám)

SAKKJÁTÉK.

867-dik számú feladvány Menzies J-től.

Világos indul s a harmadik lépésére mattot mond.

862-dik számú feladv. megfejtése.

(A Francia feladvány-tornából.)

- Világos. Sötét. 1. Bg5—d5 Ke4—d5: (a) 2. Vh6—f4 t. sz. 3. V mattot ad.

- (a) 1. — e6—e5 2. Vh6—f4 e5—f4: 3. He2—e3 mat.

Holysen fejtették meg:

VEZSPREMÉN: Fülöp J. Nagy-Körösi Nemesik L. GELSEN: Giesinger Zsigm. és Kovács. SÁROSPATAKOS: Gérecz K. KECSKEMÉTIEN: Galambos K. DEBRECZENIEN: Zagyva I. APÁT-KEZESZTŐBEN: Szántó SZIGETCSÉPIEN: Mayer K. József, a 861. számút is. MISKOLCZON: Hartmann Ist. A PESTI sakk-kör. BUDAPESTEN. F. H. és K. J.

Rövid értesítések: Miskolcz: H. T. A 866. sz. feladv. nem négy, hanem három lépésre fejtendő meg.

Felölös szerkesztő: Nagy Miklós.

(L. Egyetem-tér 2. sz.)

Tartalom.

Washington György (arcképpel). — A hü bajtárs — A mester uról, ki emberemlékezet óta bolondította a világot. — Szerajevó és Mosztar Bosnyákországban (képpel). — A svéd gyufa. — Az Egyesült-Államok elnevezésének eredete. — Strogoff Mihály utazása (képpel). — Egyveleg. — Melléklet: Belgrádi tollrajzok (tizenhárom kép-pel). — A hús elemében. — A hétről. — Irodalom és művészet. — Közintézetek, egyletek. — Mi ujság? — Halálozások. — Szerkesztői mondanivaló. — Heti-naptár.

HETI-NAP TÁR.

Table with columns for Day of the week, Catholic and Protestant calendar, Old-Greek calendar, Jewish calendar, and Day/Month. It lists dates for the week of July 16th (Vasárnap) through July 22nd (Szombat).

12 változásal. 12 Első negyed 28-án 4 óra 35 perccel reggel.

Egy határozat... 10 krajczár...

HIRDETÉSEK.

Kiadó-hivatalkunk számára hirdetőnyomatot elfogad...

A FRANKLIN-TÁRSULAT magyar irodalmi intézet kiadásában...

A természet könyve,

közérdekű olvasmányok a természettudományok köréből.

BERNSTEIN A. német műve után.

A mű mely teljesen megjelent összesen husz füzetből...

Ára egy-egy füzetnek 50 kr.

A tudomány minden ágazatai között a természettudományok azok, melyeknek terjesztése és ismertetése sok hiányban szenvedő tanrendszerünk a legkevesebb gondot fordít.

A természet könyve, közérdekű olvasmányok a természettudományok köréből, az óriási lépésekkel előre haladó természettudományok körül tett legújabb, részben még ki sem merített felfedezéseket tárgyalja.

E tárgyalások az egész munkán keresztül a legkönnyebben érthető népies nyelven vannak tartva. A népies, könnyen érthető modor fölöslegessé teszi megjegyeznünk, hogy e mű, mely a természettudományok összes ágazataira kiterjed, nem száraz elméletből áll, de másfelől teljesen kimerítő sem lehet.

Nem is ez a rendeltetése.

E munka feladata az, hogy könnyűvé tegye az olvasó számára a további önképzést a természettudományokban, kedvet ébresztson erre néla, és megismertesse a közönséges élet számos oly jelenségeivel, melyeket csak a megszokottság folytán nem tartanak sokan csodának, de melynek magyarázatát adni éppen nem képesek.

Szabad legyen remélünk, hogy e feladatot híven fogja teljesíteni. A mű további ajánlatára nézve, hangzatos szavak helyett, ide jegyezzük az eddigi megjelent füzetek tartalmát főbb vonalaiban.

Ebből megítélheti mindenki, mit várhat e vállalatól, melyet ezennel bizalomteljesen az olvasóközönség elő bocsátunk.

Franklin-Társulat, magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

TARTALOM:

I. füzet. A gyorsaság. — A föld súlya. — A fény és távolság. — Időjelölés. — Virág és gyümölcs. — Tápszerek a nép számára. II. füzet. A táplálkozás. — Az állatok ösztöne stb. III. füzet. A természet titkos erőiről. I. — Ha egy érzékünkkel több volna. — Ha egy érzékünkkel kevesebb volna. — A különböző vonzerők. — Mit értünk parányi alatt? — A tömeges vonzerje. — A hold futása, összehasonlítva egy ágyugolyó futásával. — A delez (magnet) ereje. — A föld delejes ereje és hatása stb. IV. füzet. A természet titkos erőiről. II. — A galvanizmus jelenségei. — Mit értünk galvanizációnak? — A villany-szika. — A galvanizáció. — A villanyos fény gyakorlati alkalmazása. — A villanyos táviratok. — Siemens és Halké táviratai. — Az iró távirata. — A Caselli-féle távirat. — A villanydelezes órák. — Allati villanyosság stb. V. füzet. A természet titkos erőiről. III. — A vegyi titkos erők. — A titkos erők különfélése. — A vegyi hajtások sorozata. — Mit nevezünk vegyi érvény és erőknek. — A parányok és a hő. Mily rokonságot állanak egymással, a vegytan és villanyosság? stb. VI. füzet. Valami a vegytanról. I. — A vegytan fontossága az életben. — Mit értünk az úgynevezett vegyi érzékelés alatt. — Lékészés és fűtés. — Kiszáradás és gyufával. — Fontos felfedezés az olasz fűtés és világítására nézve. — Szén és gyémánt. — Apró kísérletek vagy következtetések. — Szervi vegytan stb. VII. füzet. Valami a vegytanról. II. — Gazdasági vegytan. — A növények vegyi műhelye. — A föld trágyázása. — A burgonya átalakulása liszt és keményítév. — A kényszer és malátázás. — Lehet-e fűből cukor gyártani. — Méhsér, rum, bor és sör. — A fűdörög és azok hatása stb. VIII. füzet. Valami a föld életéről. — Az úgynevezett életlen természet élete. — A hegység és tengerek keletkezése. — Egy világpusztulás. — A föld forgásáról. — A fény gyorsasága stb. IX. füzet. Az állati élet fejlődése. — A tojás és az élet. — Mi rejlik egy tojásban. — Egy csirke-gyár. — A zsír haszna és jelentősége az emberi testben stb.

X. füzet. Az állatok és növények életéről. I. — Az élet különböző fajai. — Az úgynevezett élő és az úgynevezett élettelen természet. — Élet és halál. — Mit nevezünk szervesnek, és mi a szerves? — Az egyes sejtek. — Az élet rejtélye. — A virág csodája. — Egy névtelen rejtély. — Átmenet az állati világból a növényvilágba. — Az állatok növényvilága stb. II. — Az élet kötelei. — A három idegrendszer összefüggése. — Tekintünk meg egy kisse az agyvelőt. — A nagy agyvelő tevékenysége. — Mi dolga van a kis agyvelőnek? — Az alvás. — Elalvás és ébredés. — Az álmok. — Az ember beszéde. — Természet és a népek jelleme. — A szellem és a bölcseség. — Az erély stb. XII. füzet. Az állatok és növények életéről. III. — Az emberek hajlamai. — Hajlam és szellem. — Az ember felelőssége hajlamaiért. — Szellemi hajlamok. — Az erkölcs. — A művészet. — A vallás. — Test és szellem. — A halál rejtélye. — Mily régi egy új találmány. — A tüdő a mellkasban. — Mit lélekvizünk be stb. XIII. füzet. Az állatok és növények életéről. IV. — A vér nagy és kis keringése. — Nemi mellékkörmények a szív működésénél. — A budapesti vízvezeték és a vízvezeték a testben. — Mily erős a szív. — A szem és az úgynevezett »sötétkammera« (Camera obscura). — A szem előnye. — A szemhéjak. — Képek volnánk-e látni szemek nélkül? — Nehány kísérlet stb. XIV. füzet. Gyakorlati fűtés. I. — Tudomány és gyakorlat. — Elégés és melegítés. — A tűz és légvonal. — Kályha és kandalló. — A cserépkályhák. — Különböző tüzelőszerek. — A gyeptűz. — A gyeptűz faéteke. — A koks. — A koks melegítő képessége. — A koks tudományos és gazdasági tekintetben. — A kőszén. — A barnaszén. — Fűtés és egészség. — Egyszeri fűtés. — A tulgyorsan hevülő kályha. — A vaskályhák. — A vaskályhák ártalmassága stb. XV. füzet. Gyakorlati fűtés. II. — Miként kell gyakorlatilag tenni a gyeptűz. — A legnépszerűs elváró kályha-ajtók. — Fűtés a kályhában. — A fűtés nagyban. — Világító gáz mint fűtőeszköz stb. — Csak egy tojó lámpa

— Az egyes részek. — Az olaj szabályozása. — A levegő nyomása. — Légvonal és elégés. — A lámpa-henger. — A légvonal szabályozása stb. — Miként vándorol és alakul át egy homokszem. — A vándorló homokszem hatása. — Miként vándorol egy szikla. — Egy szikla nevezetes útjairól. — Az egyensúly helyreállítása. — A víz vándorlása és átalakulása. — A vándorló víz különféle képességei. — A befagyó vizek mozgatai. — A vizek forradalmi a jégboríték alatt. — A vizek vándorlásának jelentősége stb. XVI. füzet. Mozgás a naprendszerben stb. — Képzelmű utazás a mindenségbe. I. stb. XVII. füzet. Képzelmű utazás a mindenségbe. II. stb. — A földpálya nagyságáról stb. — Az égi tűneményekről stb. XVIII. füzet. A nap és az élet. I. — Az élet forrása. — Az erő fontossága törvénye. — Az örökmozdony és emelvény. — Az úgynevezett hőanyag. — A hő lénye. — Külső és belső mozgás. — Miként változik át a mozgás hővé a világűrben. — A nap kihűlése. — Az álló csillagok színe. — A napfoltok és a zodiácus fénye. — A teljes napfogyatkozás július 18-án 1860. — Mit tanulhatunk a napfogyatkozásokról stb. XIX. füzet. A nap és az élet. II. — A sötét csillagok és a világűr ködfoltjai. — Az üstökösök. — Az aether. — Hogy lehet megmérni a fényugarak vegyi erejét. — A nap mint az élet előfeltétele stb. XX. füzet. A világegyetem bővebb ismerete. — Mily anyagok jöhetnek elő a napban. — A csillagok fényének megmérése. — Miből áll a hold. — A naprendszer keletkezésének története. — A föld fejlődésének története. — Az öt fejlődési időszak stb. — A hulló csillagok és üstökösök rejtélye. — A szórányos csillagok. — Miért van reggeli felé sűrűbb csillaglás. — Az üstökösök rejtélye. — Az üstökösök bizonytalan élete. — Hova lett a Biela-féle üstökös. — A hulló csillag-rajok és a hideg napok. — Mesterséges lebbkővek stb. XXI. füzet. A szinképelemzés és az állócsillagok világa. — Erzékeink, lelkünk és nyelvünk. — A végtelenség és a természettudomány. — A nap fekvése és rangja a többi látható csillagok között.

Az ő felsége I. Ferencz József császár által kiz. szabadalommal kitüntetett biztosan ható: patkány-méreg valódi minőségben kapható, Pesten: Török József gyógyszer sz. urnál, király-utca 7. sz. Továbbá a birodalom legtöbb fő- és mezővárosaiban. Ára egy darabnak 50 kr. o. 6.

PÉNZ 6-os kamatra földbírtokok, uradalmak és bérházakra, ugyanezen közönségi kölcsönök egész Ausztria-Magyarország és Erdély számára, bármely országban, 64 féléves részletekben visszafizetésre folyókat kaphatók a hatós. enged. lezártól és lezártólát közevítő irada által Bécsben, Stadt. Schottenhof, 12. Stiege, Thür 8. Levelek bérmentés és német nyelven kéretnek intézetni. 2035

A Franklin-Társulat magyar irodalmi intézet kiadásában Budapest (IV. egyetem-utca 4. sz.) megjelent és minden könyvtárunk kapható: FÉNYÜZÉS (LUXUS) a társadalmi életben és a nemzetgazdaságban. Irta Dr. Gerlóczy Gyula, meggyemé tanár. Ára füzve 80 krajczár.

FUTRI KATA. Helm Klementina műve után magyarított EMILIA. Ára képes borítékba füzve 1 frt 20 kr. KISFALUDY SÁNDOR. HÍMFI SZERELMEL. Második kiadás. A kültő arcképeivel. (382 lap, 16-rét). — Nyomat papíron, füzve 80 kr. Velin-papíron, füzve 1 frt 20 kr. kötve 2 frt.

A VILAG NÉPEL. Nemzeti viseletek csarnoka. Husz színezett képpel. Irta K. BENICZKY IRMA. Ára kemény kötésben 2 frt. WAGNER LÁSZLÓ. Gazdasági műszaki vegytan. 114 fametszettel. Füzve 4 forint o. 6.

PILEPSIE (nehézkes) levél utján gyógyították dr. KILLISCH, különleges orvos Bécsben, szlovákiai, Drezda mellett (Sászországban). Már 4000-nál többet sikerrel gyógyítottak. 110

KOLLARITS JÓZSEF és FIAI,

legelő kész fehérnemű, vászon, asztalnemű és szövött árú gyári raktárakban

az „YPSILANTI“-hoz

Budapesten, váci-utca 4-ik számú áruházban

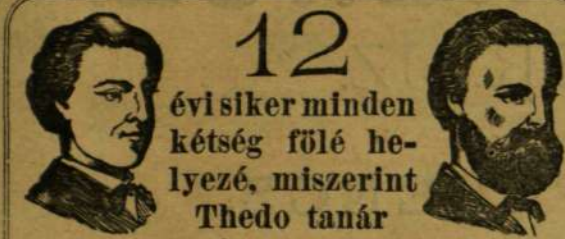
kaphatók mindennemű kész férfi, női és gyermekfehérneműk, vásznak és asztalneműk a legnagyobb választékban és kitűnő minőségben a legújanyos árakon.

Férfi-íngék, rumburgi, hollandi vagy irlandi vászonból, darabja 2,50, 3, 3,50, 4, 4,50, 5, 5,50, 6, 6,50, 7, 8, 10, 12 frt. Férfi-íngék, himzetek, madapolamból, melle vászon, darabja 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 14, 20 frt. Férfi madapolamból-íngék, darabja 1,50, 2, 2,50, 3, 3,50, 4 frt. Férfi színes-íngék, 1,50, 2, 2,50, 3 frt. Két külön gallérral 2,50, 3 frt. Férfi színes angol oxford-íngék, darabja 2,50, 3, 3,50, 4, 4,50, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12 frt. Férfi-íngék, magyar, félmagyar vagy francia szabásra, pamutból 1,20, 1,30, 1,40, 1,50, 1,60, 1,75, 2 frt, rumburgi vászonból 2,25, 2,50, 3, 3,50, 4 frt. Férfi-íngék, pamutból, fehér vagy színes, tucattja 4, 4,50, 5, 5,50, 6, 6,50, 7, 7,50, 8—14 frt. czeránból, fehér tucattja 3,50, 4, 4,50, 5, 6, 7, 8, 9 frt. 14 frt. félharsnyák, fehérítetlen vászonból, varrottak, tucattja 4,50, 6, 7 frt. Férfi-zsebkendők, fehér vászon, tucattja 3, 3,50, 4, 4,50, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12 frt. 20 frt. Férfi-zsebkendők, vászonból, fehér színes szíllé 8 frt, 10 frt, batistból színes szíllé 7 frt, 8 frt, 50, színes pamutsebkendők ábjá 30 kr, 35 kr, 40 kr, pamut batistsebkendők színes szíllé, tucattja 3 frt. Férfi-gallérok, minden formában, legújanyos tucattja 3 frt, 3 frt 50. Férfi-kézeli, tucattja, 12 pár, 5 frt, 6 frt. Női-íngék, rumburgi vászonból, sima, dja 2,25, 2,50, 3, 3,50, 4, 5 frt. színgét 3, 3,50, 4, 5 frt. francia mellevarrással és himzetek 3,50, 4, 5, 5,50, 6, 7, 8, 15 frt. madapolamból sima 1,50, 2 frt, színgét 2,50. Női háló-cserekek madapolamból, egyzárúak 1,30, 1,50, díszített 1,75, 2,25, 2,50, 3, 3,50, 4, 4,50, 5, 10 frt. Női lábraválók, madapolamból, sima szegélyezett, darabja 1,60, színgét 1,90, díszített 2,30, 2,50, 3, 3,50, 5 frt. Női alszoknyák, madapolamból, szegélyekkel és díszítéssel, darabja 2,50, 3, 3,25, 3,50, 4, 4,50, 5, 15 frt. uszályiál 4, 5, 6, 7, 8, 20 frt. kitűnő minőségű loszroszoknyák 3,80, 5,50, 6, 6,50, 7, 8, 9 frt. Női harisnyák pamutból, kitűnő minőségben, tucattja 4, 5, 5,50, 6, 6,50, 7, 8, 22 frt. czeránból tucattja 10, 11, 12, 14, 22 forintig, színes pamutból, nék 15, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50, 55, 60, 65, 70, 75, 80, 85, 90, 95, 100, 110, 120, 130, 140, 150, 160, 170, 180, 190, 200, 210, 220, 230, 240, 250, 260, 270, 280, 290, 300, 310, 320, 330, 340, 350, 360, 370, 380, 390, 400, 410, 420, 430, 440, 450, 460, 470, 480, 490, 500, 510, 520, 530, 540, 550, 560, 570, 580, 590, 600, 610, 620, 630, 640, 650, 660, 670, 680, 690, 700, 710, 720, 730, 740, 750, 760, 770, 780, 790, 800, 810, 820, 830, 840, 850, 860, 870, 880, 890, 900, 910, 920, 930, 940, 950, 960, 970, 980, 990, 1000, 1010, 1020, 1030, 1040, 1050, 1060, 1070, 1080, 1090, 1100, 1110, 1120, 1130, 1140, 1150, 1160, 1170, 1180, 1190, 1200, 1210, 1220, 1230, 1240, 1250, 1260, 1270, 1280, 1290, 1300, 1310, 1320, 1330, 1340, 1350, 1360, 1370, 1380, 1390, 1400, 1410, 1420, 1430, 1440, 1450, 1460, 1470, 1480, 1490, 1500, 1510, 1520, 1530, 1540, 1550, 1560, 1570, 1580, 1590, 1600, 1610, 1620, 1630, 1640, 1650, 1660, 1670, 1680, 1690, 1700, 1710, 1720, 1730, 1740, 1750, 1760, 1770, 1780, 1790, 1800, 1810, 1820, 1830, 1840, 1850, 1860, 1870, 1880, 1890, 1900, 1910, 1920, 1930, 1940, 1950, 1960, 1970, 1980, 1990, 2000, 2010, 2020, 2030, 2040, 2050, 2060, 2070, 2080, 2090, 2100, 2110, 2120, 2130, 2140, 2150, 2160, 2170, 2180, 2190, 2200, 2210, 2220, 2230, 2240, 2250, 2260, 2270, 2280, 2290, 2300, 2310, 2320, 2330, 2340, 2350, 2360, 2370, 2380, 2390, 2400, 2410, 2420, 2430, 2440, 2450, 2460, 2470, 2480, 2490, 2500, 2510, 2520, 2530, 2540, 2550, 2560, 2570, 2580, 2590, 2600, 2610, 2620, 2630, 2640, 2650, 2660, 2670, 2680, 2690, 2700, 2710, 2720, 2730, 2740, 2750, 2760, 2770, 2780, 2790, 2800, 2810, 2820, 2830, 2840, 2850, 2860, 2870, 2880, 2890, 2900, 2910, 2920, 2930, 2940, 2950, 2960, 2970, 2980, 2990, 3000, 3010, 3020, 3030, 3040, 3050, 3060, 3070, 3080, 3090, 3100, 3110, 3120, 3130, 3140, 3150, 3160, 3170, 3180, 3190, 3200, 3210, 3220, 3230, 3240, 3250, 3260, 3270, 3280, 3290, 3300, 3310, 3320, 3330, 3340, 3350, 3360, 3370, 3380, 3390, 3400, 3410, 3420, 3430, 3440, 3450, 3460, 3470, 3480, 3490, 3500, 3510, 3520, 3530, 3540, 3550, 3560, 3570, 3580, 3590, 3600, 3610, 3620, 3630, 3640, 3650, 3660, 3670, 3680, 3690, 3700, 3710, 3720, 3730, 3740, 3750, 3760, 3770, 3780, 3790, 3800, 3810, 3820, 3830, 3840, 3850, 3860, 3870, 3880, 3890, 3900, 3910, 3920, 3930, 3940, 3950, 3960, 3970, 3980, 3990, 4000, 4010, 4020, 4030, 4040, 4050, 4060, 4070, 4080, 4090, 4100, 4110, 4120, 4130, 4140, 4150, 4160, 4170, 4180, 4190, 4200, 4210, 4220, 4230, 4240, 4250, 4260, 4270, 4280, 4290, 4300, 4310, 4320, 4330, 4340, 4350, 4360, 4370, 4380, 4390, 4400, 4410, 4420, 4430, 4440, 4450, 4460, 4470, 4480, 4490, 4500, 4510, 4520, 4530, 4540, 4550, 4560, 4570, 4580, 4590, 4600, 4610, 4620, 4630, 4640, 4650, 4660, 4670, 4680, 4690, 4700, 4710, 4720, 4730, 4740, 4750, 4760, 4770, 4780, 4790, 4800, 4810, 4820, 4830, 4840, 4850, 4860, 4870, 4880, 4890, 4900, 4910, 4920, 4930, 4940, 4950, 4960, 4970, 4980, 4990, 5000, 5010, 5020, 5030, 5040, 5050, 5060, 5070, 5080, 5090, 5100, 5110, 5120, 5130, 5140, 5150, 5160, 5170, 5180, 5190, 5200, 5210, 5220, 5230, 5240, 5250, 5260, 5270, 5280, 5290, 5300, 5310, 5320, 5330, 5340, 5350, 5360, 5370, 5380, 5390, 5400, 5410, 5420, 5430, 5440, 5450, 5460, 5470, 5480, 5490, 5500, 5510, 5520, 5530, 5540, 5550, 5560, 5570, 5580, 5590, 5600, 5610, 5620, 5630, 5640, 5650, 5660, 5670, 5680, 5690, 5700, 5710, 5720, 5730, 5740, 5750, 5760, 5770, 5780, 5790, 5800, 5810, 5820, 5830, 5840, 5850, 5860, 5870, 5880, 5890, 5900, 5910, 5920, 5930, 5940, 5950, 5960, 5970, 5980, 5990, 6000, 6010, 6020, 6030, 6040, 6050, 6060, 6070, 6080, 6090, 6100, 6110, 6120, 6130, 6140, 6150, 6160, 6170, 6180, 6190, 6200, 6210, 6220, 6230, 6240, 6250, 6260, 6270, 6280, 6290, 6300, 6310, 6320, 6330, 6340, 6350, 6360, 6370, 6380, 6390, 6400, 6410, 6420, 6430, 6440, 6450, 6460, 6470, 6480, 6490, 6500, 6510, 6520, 6530, 6540, 6550, 6560, 6570, 6580, 6590, 6600, 6610, 6620, 6630, 6640, 6650, 6660, 6670, 6680, 6690, 6700, 6710, 6720, 6730, 6740, 6750, 6760, 6770, 6780, 6790, 6800, 6810, 6820, 6830, 6840, 6850, 6860, 6870, 6880, 6890, 6900, 6910, 6920, 6930, 6940, 6950, 6960, 6970, 6980, 6990, 7000, 7010, 7020, 7030, 7040, 7050, 7060, 7070, 7080, 7090, 7100, 7110, 7120, 7130, 7140, 7150, 7160, 7170, 7180, 7190, 7200, 7210, 7220, 7230, 7240, 7250, 7260, 7270, 7280, 7290, 7300, 7310, 7320, 7330, 7340, 7350, 7360, 7370, 7380, 7390, 7400, 7410, 7420, 7430, 7440, 7450, 7460, 7470, 7480, 7490, 7500, 7510, 7520, 7530, 7540, 7550, 7560, 7570, 7580, 7590, 7600, 7610, 7620, 7630, 7640, 7650, 7660, 7670, 7680, 7690, 7700, 7710, 7720, 7730, 7740, 7750, 7760, 7770, 7780, 7790, 7800, 7810, 7820, 7830, 7840, 7850, 7860, 7870, 7880, 7890, 7900, 7910, 7920, 7930, 7940, 7950, 7960, 7970, 7980, 7990, 8000, 8010, 8020, 8030, 8040, 8050, 8060, 8070, 8080, 8090, 8100, 8110, 8120, 8130, 8140, 8150, 8160, 8170, 8180, 8190, 8200, 8210, 8220, 8230, 8240, 8250, 8260, 8270, 8280, 8290, 8300, 8310, 8320, 8330, 8340, 8350, 8360, 8370, 8380, 8390, 8400, 8410, 8420, 8430, 8440, 8450, 8460, 8470, 8480, 8490, 8500, 8510, 8520, 8530, 8540, 8550, 8560, 8570, 8580, 8590, 8600, 8610, 8620, 8630, 8640, 8650, 8660, 8670, 8680, 8690, 8700, 8710, 8720, 8730, 8740, 8750, 8760, 8770, 8780, 8790, 8800, 8810, 8820, 8830, 8840, 8850, 8860, 8870, 8880, 8890, 8900, 8910, 8920, 8930, 8940, 8950, 8960, 8970, 8980, 8990, 9000, 9010, 9020, 9030, 9040, 9050, 9060, 9070, 9080, 9090, 9100, 9110, 9120, 9130, 9140, 9150, 9160, 9170, 9180, 9190, 9200, 9210, 9220, 9230, 9240, 9250, 9260, 9270, 9280, 9290, 9300, 9310, 9320, 9330, 9340, 9350, 9360, 9370, 9380, 9390, 9400, 9410, 9420, 9430, 9440, 9450, 9460, 9470, 9480, 9490, 9500, 9510, 9520, 9530, 9540, 9550, 9560, 9570, 9580, 9590, 9600, 9610, 9620, 9630, 9640, 9650, 9660, 9670, 9680, 9690, 9700, 9710, 9720, 9730, 9740, 9750, 9760, 9770, 9780, 9790, 9800, 9810, 9820, 9830, 9840, 9850, 9860, 9870, 9880, 9890, 9900, 9910, 9920, 9930, 9940, 9950, 9960, 9970, 9980, 9990, 10000.

Fü-íngék, 6 évesek számára, madapolamból, dja 1, 1,40, színes 1 frt 25, 1,40, vászonból 2,10, 2,40, félmagyar gatyák 1,10, 1,20, 6 éveseknek íngék madapolamból 1,10, 1,50, színesek 1,25, 1,65, vászonból 2,20, 2,45, gatyák 1,25, 1,40, 19 éveseknek, madapolamból 1,20, 1,50, színesek 1,60, 1,75, vászonból 2,30, 2,65, gatyák 1,35, 1,60,

Festőknek.

Egy már régóta fennálló tökéletesen és jól felszerelt képfestőüzlet Vácson, beállott haláleset miatt, kedves feltételek mellett szabad kézből eladandó. Az igen jó fekvésű hely és az üzlet jó hirveve valamint azon körülmény, hogy Vácson jelenleg csak ez egy festőüzlet létezik, a legszebb jövedelmet biztosítja.

12 évi siker minden kétség fölé helyezé, miszerint Thedo tanár

szakáll-hagymája

a legjobb és legbiztosabb szer, a szép szakállnövekedés elősegítésére. Számtalanok, a legmagasabb állású férfiak közül is, szép szakállukat csupán ezen szernek köszönhetik. Ezen szer a szakáll növekedését kibővíti gyorsasággal elősegíti úgy hogy 15 éves fiatal emberek is, a legvirágosabb idő alatt teljes és erős szakállt nyertek általa, a melyet a bizonyítványok ezzel bizonyítanak.

Fekete Bernát

Magyarország első rendű műkereskedése és olajszinnyomatú képek raktára

ajánl beszerzés végett, aczélmetszvényeket, fényképeket, szobrokat, továbbá Európa leghíresebb festőinek eredetijeit után]

olajszinnyomatú képeket fényes arany barokk-keretbe foglalva és díszesen kiállítva, igen jutányos áron és havi részletfizetésekre.

Rendelvények hozám czimezve, vagy pedig utazó ügynökeim által kéretnek tétetni.

Fekete Bernát

könyv- és műkereskedése, Budapest Dorottya-utca 3. sz.

ADAMCSIK JÁNOS

lakatos-mester, Budapest, VII. ker. Wesselényi (aréna) utca 3. sz. a nagykereszt-utca sarkán

ajánlja dúo raktárát mindenféle takaréktűzhelyekből lemez- u. cserep-falazattal, valamint falazás nélkül.

Vidéki rendelvények pontosan eszközöltenek, és árjegyzék kívánatra küldetnek.

Cs. és kir. kiz. szabadalmazott

üditő-nedv

Kwizda Ferencz Jánostól Korneuburgban. Az egyetlen, amely a magas cs. k. egészség-ügyi hatóságtól szorgosan megvizsgáltatva, O felsége I. Ferencz József császár által kizárólagos szabadalommal tüntetett ki

Ezen szer a lovat a legnagyobb megerőltetések mellett is kő-vénsegeig tűzben és kitarásban megtartja, és különösen nagyobb fáradságok előtt és után kitűnő erősítőszolgálat; továbbá jeles hatással bír esz-, benulás-, in-daganatok-, fejazomódás-, megrándulás-, rokkantság stb. efféléknél.

Egy palackal 4 frt 40 kr. o. 6. Az ezen, cs. és k. szab. üditő nedv jeles hatásáról szóló számos elismerés közül közöljük a következőt: Kwizda Ferencz János úrnak Korneuburgban.

Fiam egy 8 éves házas-paripát vett, mely előtte mint egészséges volt ismeretes, de a melyet lakás-változtatás folytán 5 hónap óta nem látott. A ló az ide utazásnál egy 12 német mérföldnyi útát két nap alatt tett meg, és három napi vasutoni szállítás után ért ide, vastagra dagadt lábakkal. Ennek okát fűrkészve, rájöttünk, hogy a ló, mielőtt azt fiam megvette volna, legalább négy hónapig állt az istállóban, anélkül, hogy azon valaki lovagolt, avagy hogy csak ki is vezeték volna. A más n p történt kiövegárlásnál a ló első lábaira meglátni, hátulsó lábait pedig megmeredtek így előlegesen egészen használhatatlannak mutatkozott. Helyre állítás végett egy szakembernek lett átadva, ki azt 14 nap múlva egészségesnek és lovagolhatónak nyilvánította; ennek folytán ismét egy lovaglási kísérlet tétetett vele, de a negyedórál lépésben lovaglásnál első lábaira oly gyöngének bizonyult, hogy azokkal minduntalan megcsúszott s utóljára oldalra dőlt.

Most tehát az ön es. és k. szab. üditő nedve vétetett alkalmazásba, és a má-odik palack felhasználása után a ló annyira megerősödött, hogy naponként egy teljes óráig minden lépésben lovagoltatik, anélkül, hogy előbbeni, annyira makacs bajának csak jele is mutatkoznék.

Szakértők véleménye szerint a ló jelenleg tökéletes használhatóságot üzol visszanyerte, és pedig csupán és egyedül az ön cs. k. szab. üditő nedvének fényes hatása által.

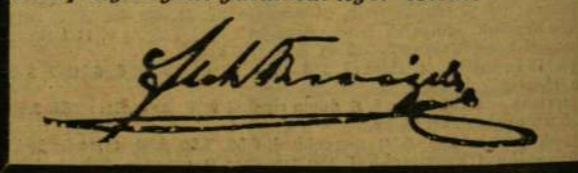
Strak Vilmos.

cs. k. nyugalm. ezredes-hadügyvéd.

Kwizda gyógykés-ziményi valódiilag kaphatók Pesten: Török József gyógyszer., király-utca 7. sz.; Thallmayer A. s társa; Halbauer testvérek; Stern és Schmidt; Neruda; Kochm-ister Fr.; Topics J.; Hoffmann J.; Kania és Maklár. Budán: az udv. gyógyszer-tárban az egészség-nál. Magyarország majd minden városa és mezővárosában van rakhely, mi koronkint a legolvasottabb lapokban köz tudomásra hozatik.

ÓVÁS A csalódás elkerülése végett felkérjük mindenki, miszerint Kwizda F. J. üditő nedvet, mely egyedül tüntetett ki cs. k. kiz. szabadalommal, össze ne téveszték más, hasonlóan nevezett készítményekkel.

Ki védjegyet hamisítottát olyképp juttatja tudomásomra, hogy azt törvényes büntetés alá vonhatom, 500 frt-ig terjedő jutalmat nyer tőlem.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és POLITIKAI UJDONSÁGOK együttl: egész évre - 12 frt, fél évre - 6 *; Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG: egész évre - 8 frt, fél évre - 4 *; Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK: egész évre - 6 frt, fél évre - 3 *

30. szám. — 1876.

Budapest, július 23.

XXIII. évfolyam.

A FRANKLIN-TÁRSULAT

magyar irodalmi intézet kiadásában Budapest (egyetem-utca 4-ik szám) megjelent minden könyvárusnál kapható

OLCSÓ KÖNYVTÁR.

Az „OLCSÓ KÖNYVTÁR” célja minél olcsóbb áron juttatni a magyar közönség birtokába a hazai és külföldi jeles írók kisebb műveit E könyvtár leginkább a kisebb regények és époszok, beszédek és költői elbeszélések, költemények és színművek tára, de nincsenek kizárva belőle az irodalom más ágai is, kivált oly történelmi kisebb munkák, melyek tartalmuknál fogva és formaszépsege nézve kitűnnek.

- 1. Dorottya, vagyis a dámák diadalma a farsangon. Furca vitézi versezet IV. könyvben. Irta Csokonyi Vitéz Mihály. Füzve 20 kr.
2. Bret Harte kaliforniai beszédei. Angolból fordította Belényesi Gábor. Füzve 40 kr.
3. Kölcsey Ferencz. Beszédek. Füzve 20 kr.
4. Machiavelli. Irta Macaulay T. B. Angolból ford. B. P. Füzve 20 kr.
5. Kerényi Frigyes összes költeményei. Füzve 60 kr.
6. Sandaon. Montaigne-estély kastély. Füzve 20 kr.
7. Fanni házmesterné. Beszély, írta Károly József. Füzve 20 kr.
8. Sellohnb gróf. Előkelő világ. Orosz beszély. Füzve 30 kr.
9. Szilgysti Ede. Lillomá. Eredeti vígjáték, népdalokkal, zenével, három felvonásban. Füzve 20 kr.
10. Dickens Károly. Karácsoni ének prózában, levén voltaképp egy karácsoni kisdarab beszély. Angolból fordította Belényesi Gábor. Füzve 30 kr.
11. Beszélyek az orosz életről. Gogol Miklós után. Füzve 20 kr.
12. Chateaubriand. Atala. Franciaából ford. Csiky K. Füzve 20 kr.
13. Tennyson Alfréd. Király-idyllék. I. Helén. — II. Ginevra. Angolból fordította Szász Károly. Füzve 20 kr.
14. Macaulay T. B. Lord Bacon. Angolból ford. B. P. Füzve 40 kr.
15. Kemény Zsigmond. Szerelmek és hűség. Beszély. Füzve 30 kr.
16. Hugo Victor Hernani. Szomorújáték öt felvonásban. Fordította S. z. s. Károly. Füzve 30 kr.
17. Kölcsey Ferencz szónoki művei. Füzve 60 kr.
18. Jósika Miklós. Egy igaz ember. Beszély. Füzve 20 kr.
19. Conscience V. A szegény nemes. Flamaud beszély. Franciaából fordította Greguss Agost. Füzve 40 kr.
20. Pope S. A műbírálatról. Tanköltemény. Angolból fordította Lukács Mór. Füzve 20 kr.

A Franklin-Társulat

magyar irodalmi intézet kiadásában Budapest (egyetem-utca 4-ik szám) megjelent minden könyvárusnál kapható

JÓSIKA JULIA. PÁLYAVEZETŐ.

Jó tanácsok világba lépő fiatal leányok számára. Füzve 2 frt. díszkötésben 2 frt 80 kr.

Zsoltánszky Mihály. MAGYAR HÖLGYEK.

Történelmi élet- és jellemrajzok. (Nyolczadrét, 223 l.) Füzve 1 frt.

BENICZKY IRMA. A nők hivatása.

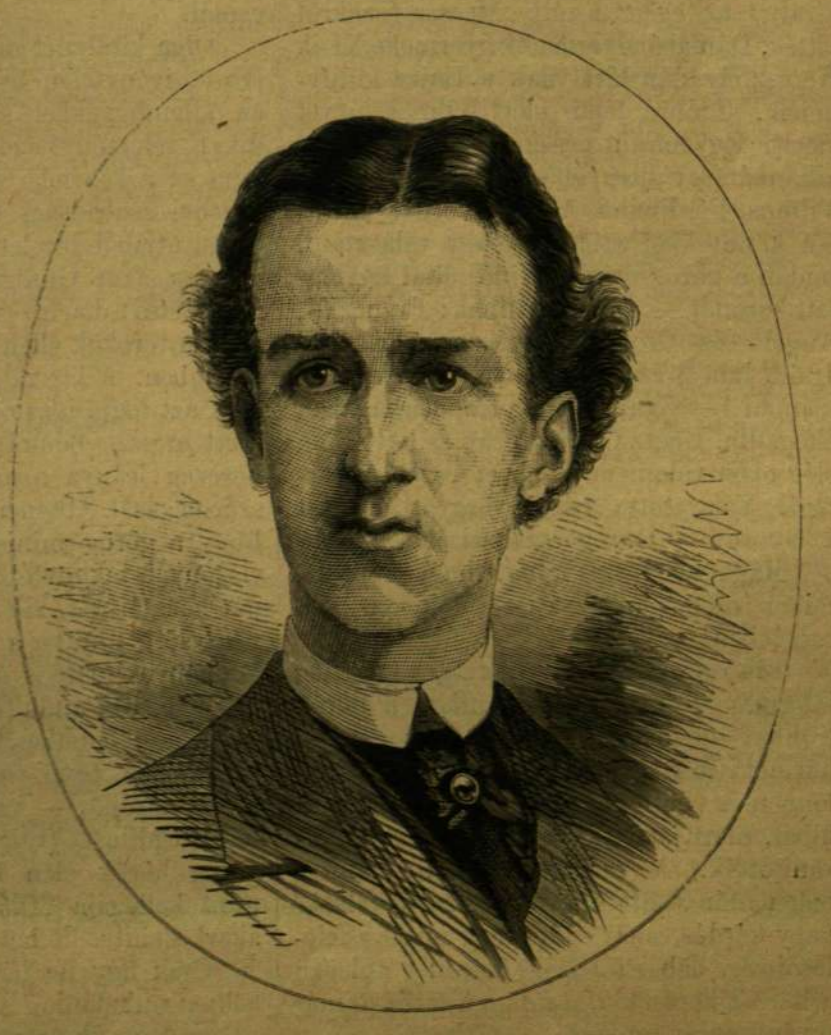
(Nyolczadrét, 248 lap) Füzve 1 frt 20 kr.

Különös figyelemre méltó! A hírneves dr. FORTI-téle SEB-TAPASZ, mely rendkívül gyógyereje, elválasztó, értelő s fájdalom csillapító hatása által leggyorsabb, legbiztosabb s gyökeres gyógyulást eszközöl különösen bajokban. Egy csomag ára 50 kr., nagyobb csomagé 1 frt háznál utasítással együtt; postán küldve 20 kral több. Központi küldeményező raktár Pesten: Forti József, gyógyszerész úrnál, király-utca 7. sz. Ezen híres hatás nem eléggé ajánlható gyógyulást kéntő Forti József. Lakása: Budán, Ráczváros, fő-utca 200. Vidéki raktárak az ismert gyógyszerészeknél.

A Franklin-Társulat magyar irodalmi intézet kiadásában Budapest (egyetem-utca 4-ik szám) megjelent és minden könyvárusnál kapható

IGAZSÁGÜGYI RENDELETEK 1875. évfolyam. Ára füzve 80 krajczár.

A GÖRÖG KIRÁLYI PÁR.